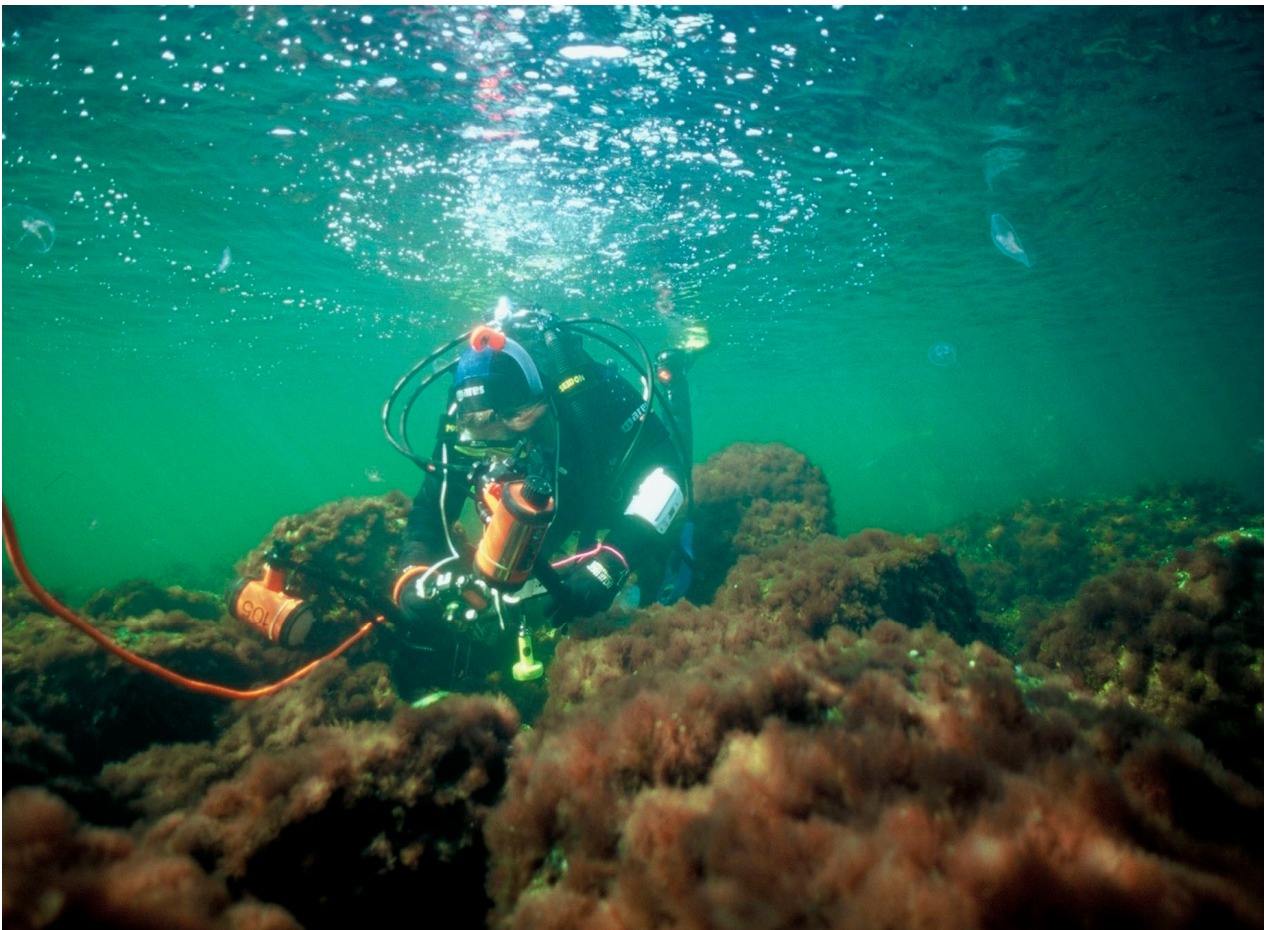

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2007

Översättning: Pimma Åhman.

Kansikuva: Vedenalaisen meriluonnon monivuotinen inventointihanke VELMU eteni etelärannikolta Perämerelle asti. Yhteistyökumppanien ja Metsähallituksen omien meribiologien tulokset ylittivät aluetavoitteet. Kuva: Metsähallitus, 2004.

© Metsähallitus 2008

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-637-0 (nidottu)
ISBN 978-952-446-638-7 (pdf)

250 kpl
Edita Prima Oy, Helsinki, 2008

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2007

METSÄHALLITUS

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	22.4.2008
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA			
ALUEEN NIMI			
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI			
ALUEYKSIKKÖ			
TEKIJÄ(T)	Metsähallitus		
JULKAISUN NIMI	Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2007		
TIIVISTELMÄ	<p>Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät eli luontopalvelut saavutti vuonna 2007 sille asetetut tavoitteet ja osittain ylitti ne. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman tavoitteet saavutettiin kokonaisuutena hyvin, vaikka vuosikohtaisissa hehtaarimäärissä jäätii niukasti tavoitteista osaksi vaikeiden sääolojen takia. Vedenalaisten luontotyyppien inventoinnin määrälliset tavoitteet ylitetiin selvästi oman toiminnan ja yhteistyöverkoston kehittämisen avulla.</p> <p>Kansallispuistojen käyntimäärät kasvoivat, mutta opastettujen asiakkaiden määrä jäi hieman alle tavoitteen. Asiakastytyväisyys säilyi hyvänä. Luontoon.fi-verkkopalvelun käyntimäärä ylitti asetetun 1,5 miljoonan käynnin tavoitteen miljoonalla. Verkkopalvelun osaksi rakennettiin retkikartta.fi-karttapalvelu, joka palvelee niin retkeilijöitä kuin eränkävijöitäkin. Myös suurpedot.fi-verkkopalvelun käyntimäärätavoitteet ylitetiin reilusti.</p> <p>Metsähallitus julkaisi kesällä laajan Suomen suojelualueiden tilaa kuvaavan ”Puistojen tila Suomesa” -raportin ja loppuvuodesta vastaavan englanninkielisen ”State of the Parks” -raportin, joka sai runsaasti kansainvälistä kiitosta. ”Puistojen tila” -raportti pyrkii antamaan kattavan kuvan Suomen suojelualueiden nykytilasta sekä niiden hoidon tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta parhaan käytettävissä olevan tiedon perusteella.</p> <p>Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on yhä suurempi haaste suojelualueiden luonnon- ja kulttuuriarvojen säilyttämiselle: uhanalaisten eliölaajien suojelu, haitallisten vieraslajien poisto ja ilmastomuutoksen aiheuttamien ekosysteemien toimintahäiriöiden torjuminen asettavat merkittäviä lisävaatimuksia suojelualueiden hoidolle.</p> <p>Vuonna 2007 julkisten hallintotehtävien kokonaismenot olivat 54,5 miljoonaa euroa. Ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö rahoittivat menoista noin 39,7 miljoonaa euroa, maksullisen toiminnan tulorahoitusta oli 7,2 miljoonaa ja yhteisrahoitteisen toiminnan ulkopuolista rahoitusta noin 7,6 miljoonaa. Henkilötyövuosia kertyi 568.</p> <p>Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu valtion liikelaitoksen muun toiminnan erillisestä kirjanpidosta ja erillisestä tilinpäätöksestä annetun asetuksen (1402/2004) mukaisesti.</p>		
AVAINSANAT	tilinpäätös, toimintakertomus, tulossopimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 90		
ISSN	1235-8983	ISBN (NIDOTTU)	978-952-446-637-0
		ISBN (PDF)	978-952-446-638-7
SIVUMÄÄRÄ	54 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOAIKKA	Edita Prima Oy
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	10 euroa

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	22.4.2008
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	
TYP AV SKYDDSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM			
OMRÅDETS NAMN			
NATURA 2000- OMRÅDETS NAMN OCH KOD			
REGIONENHET			
FÖRFATTARE	Forststyrelsen		
PUBLIKATION	Bokslut och verksamhetsberättelse för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter år 2007		
SAMMANDRAG	<p>Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter, dvs. naturtjänster uppnådde och delvis också överskred de uppsatta målen för år 2007. Målen för biodiversitetsprogrammet för södra Finlands skogar uppnåddes i sin helhet även om de årliga hektarmängderna underskred målsättningen, detta delvis på grund av väderleksförhållandena. De kvantitativa målen för inventeringen av marina naturtyper överträffades klart tack vare utvecklingen av vår egen verksamhet och samarbetsnätverket.</p> <p>Antalet besök i nationalparkerna ökade, men antalet guideade kunder nådde inte upp till målsättningen. Kundernas belåtenhet var fortsättningsvis god. Antalet besök i den fyrspråkiga webbtjänsten utinaturen.fi (på finska, svenska engelska och samiska) överskred det uppsatta målet på 1,5 miljoner med en miljon. Som en ny del av webbtjänsten öppnades karttjänsten utflyktskarta.fi (på finska och svenska), som betjänar såväl friluftsfolk som jägare och fiskare. Antalet besök i den finskspråkiga webbtjänsten om våra stora rovdjur suurpedot.fi överskred målsättningen rejält.</p> <p>Forststyrelsen gav på sommaren ut en omfattande rapport på finska om skyddsområdenas tillstånd i Finland, ”Puistojen tila Suomessa”. I slutet av året publicerades rapporten också på engelska, ”State of the Parks”, och den fick rikligt med tack i utomlands. Rapporten ger en djupgående bild av skyddsområdenas tillstånd i Finland samt effektiviteten och verkningssgraden hos skötseln av områdena enligt bästa tillgängliga information.</p> <p>Anpassningen till klimatförändringen är en allt större utmaning inom bevarandet av skyddsområdenas natur- och kulturvärden: skyddet av hotade arter, avlägsnandet av skadliga främmande arter och förebyggandet av verksamhetsstörningar som beror på klimatförändringen ställer nya stora krav på skötseln av skyddsområdena.</p> <p>År 2007 var totalutgifterna för de offentliga förvaltningstjänsterna 54,5 miljoner euro. Miljöministeriet och jord och skogsbruksministeriet bekostade 39,7 miljoner euro av utgifterna, den interna finansieringen från avgiftsbelagd verksamhet stod för 7,2 miljoner och den utomstående finansieringen för 7,6 miljoner euro av utgifterna. Antalet årsverken var 568.</p> <p>Bokslutet och verksamhetsberättelsen för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter har uppgjorts enligt statsrådets förordning (1402/2004) om särskild bokföring och särskilt bokslut för statliga affärsverks övriga verksamhet.</p>		
NYCKELORD	bokslut, verksamhetsberättelse, resultatavtal		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsoojelujulkaisuja. Sarja B 90		
ISSN	1235-8983	ISBN (HÄFTAD)	978-952-446-637-0
		ISBN (PDF)	978-952-446-638-7
SIDANTAL	54 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	Edita Prima Oy
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	10 euro

GOVVIDANSIIDU

ALMMUSTUHTTI	Meahciráđđehus	ALMMUSTUHTTINÁIGI	22.4.2008
DOAIMBANADDI	Meahciráđđehus	DOHKKEHANBEAIVEMEARRI	
LUHTOLAŠVUOHTA	Almmolaš	DIÁRANUMMIR	
SUODJANGUOVLOTIIPA/ SUODJALANPROGRÁMMA GUOVLLU NAMMA			
NATURA 2000-GUOVLLU NAMMA JA KODA			
GUOVLOOVTTADAT			
DAHKKI(T)	Meahciráđđehus		
ALMMUSTUHTTIMA NAMMA	Meahciráđđehusa almmolaš hálddabus bargguid ruhtadoalloloahpaheapmi ja doaibmačilgehus 2007		
ČOAHKKÁIGEASSU	<p>Meahciráđđehusa almmolaš hálddabus barggut , nuppiid sániiguin luondobálvalusat jukse j. 2007 dasa áсахuvvon ulbmiliid ja muhtin muddui maiddá manne daid badjel. Máttá-Suoma vuvdidiid mánggahámatvuodaprográmma ulbmilat juksojedje oppalaččat bures, vaikke jahkeguovdasaš hektámeriini báhccejuvvuige veháš ulbmiliin oassin váttes dálkkiid dihte. Čázevuloš luondotiip-paid inventerema mearálaš ulbmiliid badjel mannui čielgasit iežas doaimma ja ovttasbargo-fierpmádaga ovddideami vehkiin.</p> <p>Álbmotmehciid fidniidmearit lassánedje, muhto ofelaston áššehasaid mearri bázi vehá vuollái ulbmila. Áššehasduhtavašvuohta seallui buorrin. Lundui.fi-fierbmebálvalusa geavaheaddjiid-mearri manai badjel áсахuvvon 1,5 miljovna fitnama ulbmila miljovnnain. Fierbmebálvalusa oassin ráhkaduvvui retkikartta.fi-kárta bálvalus, mii bálvala nu vánddardeaddjiid go meahccejohtiige. Maiddá suurpedot.fi-fierbmebálvalusa fidniidmearreulbmiliid badjel mannui buriin muniin.</p> <p>Meahciráđđehus almmustahtii geassit viiddes Suoma suodjalanguovlluid dili govvideaddji ”Puistojen tila Suomessa” -raportta ja loahppajagis vástideaddji eangalsgielat ”State of the Parks” -raportta, mii oáččui valjis riikkaidgaskasaš giitosa.”Puistojen tila” -raportta figgá addit viiddes gova Suoma suodjalanguovlluid dáládilis ja maiddá daid dikšuma beaktilvuodas ja váikkuhusas buoremus dieđu, mii lea geavaheamis, vuodul.</p> <p>Dálkkádatnuppástussii vuogáiduvvan lea ain stuorát hástalus suodjalanguovlluid luondo- ja kulturárvvuid sealluheapmái: áitatvuloš organismašlájaid suodjaleapmi, vahátlaš vierrošlájaid eretváldin ja dálkkádatnuppástusa dagahan ekosystema doaibmanhehttehusaid eastadeapmi ásaht mearkkašahhti lassigáibádusaid suodjalanguovlluid dikšumii.</p> <p>Jagis 2007 almmolaš hálddabus bargguid ollesgolut ledje 54,5 miljovna euro. Birasministeriija ja eana- ja meahccedoalloministeriija ruhtadedje goluin sullii 39,7 miljovna euro, mávssuvuloš doaimma boahoruhtadeapmi lei 7,2 miljovna ja oktasašruhtadeami doaimma olggobeale ruhtadeapmi sullii 7,6 miljovna. Bargibargogagit čoggojedje 568.</p> <p>Meahciráđđehusa almmolaš hálddabus bargguid ruhtadoalloloahpaheapmi ja doaibmačilgehus leat ráhkaduvvon stáhta fitnodatlagádusa eará doaimma sierra rehketdoalus ja sierra ruhtadoalloloahpaheamis addojuvvon ásahusa (1402/2004) mielde.</p>		
ČOAVDDASÁNIT	ruhtadoalloloahpaheapmi, doaibmačilgehus, boadussoahpamuš		
EARÁ DIEĐUT			
RAIDDU NAMMA JA NUMMIR	Meahciráđđehusa luonddusuodjalanprentosat. Ráidu B 90		
ISSN	1235-8983	ISBN (NJADDON)	978-952-446-637-0
		ISBN (PDF)	978-952-446-638-7
SIIDOLOHKU	54 s.	GIELLA	suomagiella
GOASTTIDEADDJI	Meahciráđđehus	PRENTENBAIKI	Edita Prima Oy
JUOHKKI	Meahciráđđehus, luondubálvalusat	HADDI	10 euro

Sisällys

JOHDON KATSAUS.....	9
1.1 Toimintaympäristön muutokset.....	9
1.2 Toiminnan tuloksellisuus ja sen kehitys.....	10
2 VAIKUTTAVUUS	11
3 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA.....	12
3.1 Laadulliset tavoitteet	12
3.1.1 Ympäristöministeriön asettamat tavoitteet	12
3.1.2 Maa- ja metsätalousministeriön asettamat tavoitteet	18
3.2 Määrälliset tavoitteet ja muut tunnusluvut	21
3.3 Tuloksellisuuden arviointi prosesseittain	22
3.3.1 Luonnonsuojelu	23
3.3.2 Luonnon virkistyskäyttö	24
3.3.3 Eräasiat	24
3.3.4 Alueiden hallinta.....	26
3.3.5 Muut toiminnot	26
4 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS.....	29
4.1 Taloudellisuus.....	29
4.2 Tuottavuus	32
4.3 Kannattavuus ja kustannusvastaavuus.....	33
5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.....	34
5.1 Henkilöstön määrän kehitys	34
5.2 Työpanoksen jakautuminen tehtävittäin ja yksiköittäin	35
5.3 Työhyvinvointi	36
6 TOIMINNAN ARVIOINNIT	37
6.1 Ympäristöjärjestelmä.....	37
6.2 Metsähallituksen sisäinen tarkastus.....	37
6.3 Valtiontalouden tarkastusviraston toiminnantarkastus.....	37
7 TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	38
7.1 Tilinpäätöslaskelmat.....	38
7.4 Valtion talousarviosta saatujen määrärahojen käyttö	39
7.5 Muun rahoituksen käyttö	39
7.6 Kustannuslaskennan periaatteet.....	40
8 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT	41
8.1 Tuloslaskelma.....	41
8.2 Tase.....	42
8.3 Rahoituslaskelma.....	44
8.4 Liitetiedot	45
8.4.1 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot	45
8.4.2 Tasetta täydentävät liitetiedot	47
8.4.3 Vastuusitoumukset, henkilöstö ja kiinteän omaisuuden muutokset	49
8.4.4 Julkisiin hallintotehtäviin osoitettu rahoitus valtion talousarviosta.....	50
8.4.5 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus.....	51
8.4.6 Kustannusvastaavuuslaskelmat.....	52
ALLEKIRJOITUS.....	54

1 Johdon katsaus

1.1 Toimintaympäristön muutokset

Suurin osa Suomen suojelualueista on hyvässä kunnossa, eikä alueiden suojeluarvoihin kohdistu merkittävää välitöntä uhkaa. Toimintaympäristön kehitystä seurataan kuitenkin jatkuvasti. Suojeluarvoihin kohdistuvia paineita pyritään pienentämään ja uhkia torjumaan mm. hoitotoimin ja hyvän hoidon ja käytön suunnittelun avulla. Hoitotoimia toteutetaan myös luontoarvojen palauttamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on yhä suurempi haaste suojelualueiden luonnon- ja kulttuuriarvojen säilyttämiselle: uhanalaisten eliölajien suojelu, haitallisten vieraslajien poisto ja ilmastomuutoksen aiheuttamien ekosysteemien toimintahäiriöiden torjuminen asettavat merkittäviä lisävaatimuksia suojelualueiden hoidolle. Euroopan unionin komissio julkisti 26.6.2007 ilmastomuutokseen sopeutumista Euroopassa käsittelevän ns. Vihreän kirjan (Green Paper), jossa perustellaan sopeutumisen liittämistä kiinteäksi osaksi EU:n ilmastopolitiikkaa ja muita politiikan aloja sekä esitetään tähän tähtääviä toimenpiteitä, jotka koskevat mm. yhteisön lainsäädäntöä ja rahoitusohjelmia. Vuoden 2007 lopulla ympäristöministeriössä valmistui ilmastomuutokseen sopeutumista ympäristöministeriön toimialalla koskevan työohjelman luonnos. Työohjelma sisältää lukuisia Metsähallituksen luontopalveluja koskevia toimenpide-ehdotuksia.

Valtioneuvosto teki 21.12.2006 periaatepäätöksen Suomen luonnon monimuotoisuuden ja suojelun ja kestävän käytön strategiasta vuosiksi 2006–2016. Siinä esitetään pitkän aikavälin linjaukset Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä. Strategia ja siihen liittyvä laaja, vuonna 2007 julkaistu toimintaohjelma ohjaavat keskeisellä tavalla myös Metsähallituksen luontopalvelujen toimintaa. Strategian mukaan Suomen luonnonsuojelualueverkosto on pääosin valmis, kun meneillään olevat toimet kansallisen suojelualueverkoston ja Natura 2000 -verkoston toteuttamiseksi on tehty. Tämän jälkeen tärkeitä kehittämistarpeita ovat Etelä-Suomen metsien luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, merialueen suojelualueverkoston täydentäminen Suomen talousvyöhykkeellä, suojelualueverkoston kytkeytyneisyyden ja yhtenäisyyden parantaminen sekä eliölajien suojelun tehostaminen. Tavoitteena on, että Suomessa on kattava, tehokkaasti hoidettu ja ekologisesti edustava kansallisista ja kansainvälisistä luonnonsuojelualuejärjestelmistä koostuva suojelualueverkosto, joka on samalla osa maailmanlaajuisia verkostoa.

Valtionhallinnon tuottavuutta pyritään parantamaan jatkuvasti. Luonnonsuojeluhallinnon työnjaon kehittäminen on ympäristöministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelman osahanke. Työtä jatkettiin vuonna 2006 luovutetun selvitysmies Eero Kaakisen laatiman esiselvityksen ja siitä saatujen lausuntojen pohjalta. Vuoden 2007 aikana valmisteltiin vuoden 2008 alussa toteutettu Metsäntutkimuslaitoksen hallinnassa olleiden luonnonsuojelualueiden hallinnansiirto Metsähallituksen luontopalvelujen hallintaan. Vuoden 2007 lopulla valmistui myös Metsähallituksen ja alueellisten ympäristökeskusten työnjakoa pohtineen työryhmän esitys. Luonnonsuojeluhallinnon seurannan, tutkimuksen ja tietojen hallinnan kokonaisuutta ja lajien suojelua koskevat työryhmät aloittivat työnsä.

1.2 Toiminnan tuloksellisuus ja sen kehitys

Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät eli luontopalvelut saavutti vuonna 2007 hyvin eduskunnan ja ohjaavien ministeriöiden sille asettamat tavoitteet ja osin ylitti ne.

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman tavoitteet saavutettiin kokonaisuutena hyvin, vaikka vuosikohtaisissa hehtaarimäärissä jäätin niukasti tavoitteista osaksi vaikeiden sääolojen takia. Vedenalaisten luontotyyppien inventoinnin määrälliset tavoitteet ylitettiin selvästi oman toiminnan ja yhteistyöverkoston kehittämisen avulla. Uhanalaisista lajeista maakotkalla ja valkoselkätikalla oli erinomainen vuosi ja pesintöjä todettiin enemmän kuin koskaan. Saimaannorpan kanta sen sijaan pieneni hälyttävästi kasvaneen kuolleisuuden takia. Luonnonsuojelualueiden lajistoinventoinnit tuottivat runsaasti uusia havaintoja uhanalaisista lajeista. Luontopalvelujen edustajia osallistui EU:n luontodirektiivin edellyttämän kansallisen raportin laadintaan. Kulttuuriperinnön suojelua vahvistettiin erityisesti Lapissa. Tutkimusyhteistyötä yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa vahvistettiin uusien, uudistettujen ja olemassa olevien yhteistyösopimusten avulla.

Alueiden hallinnan kehittäminen omana prosessinaan on osaltaan tehostanut toiminnan suunnittelua, minkä ansiosta hoito- ja käyttösuunnitelmia koskevat vuoden 2007 tavoitteet ylitettiin. Tärkeä suojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelua, toteutusta ja seuranta linjaava ”Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet” -ohjeisto uudistettiin. Metsähallitus julkaisi kesällä laajan Suomen suojelualueiden tilaa kuvaavan ”Puistojen tila Suomessa” -raportin ja loppuvuodesta vastaavan englanninkielisen ”State of the Parks” -raportin, joka sai runsaasti kansainvälistä kiitosta.

Kansallispuistojen käyntimäärät kasvoivat, mutta opastettujen asiakkaiden määrä jäi hieman alle tavoitteen. Asiakastyytyväisyys säilyi hyvänä. Luontoon.fi-verkkopalvelun käyntimäärä ylitti asetetun 1,5 miljoonan käynnin tavoitteen miljoonalla. Verkkopalvelun osaksi rakennettiin retkikartta.fi-karttapalvelu, joka palvelee niin retkeilijöitä kuin eränkävijöitäkin. Myös suurpedot.fi-verkkopalvelun käyntimäärätavoitteet ylitettiin reilusti.

Palveluvarustusta parannettiin erityisesti Pallas-Yllästunturin, Pyhä-Luoston ja Urho Kekkosen kansallispuistoissa sekä Merenkurkun maailmanperintöalueella. Metsähallitus, Espoon kaupunki ja Solvalla-Finns Ab sopivat Nuuksiokeskus Oy -nimisen kiinteistöosakeyhtiön perustamisesta Nuuksion luontokeskuksen rakentamiseksi. Hankkeen tavoitteena on kehittää Nuuksiokeskuksesta, Nuuksion kansallispuistosta ja ympäröivästä järviylängöstä pääkaupunkiseudun luonnossa virkistytymisen ja luontomatkailun pääkohde ja kansainvälisesti kiinnostava ikkuna Suomen luontoon. Yhtiön perustamissopimus ja osakassopimus allekirjoitettiin vuoden 2008 alussa.

Eräasioissa saavutettiin kaikki tavoitteet ja toimintaa kehitettiin suunnitelmallisesti ja innovatiivisesti panostaen erityisesti tiedonhallintaan. Vesien ominaisuustietoihin liittyvä paikkatietojärjestelmä otettiin käyttöön ja kalatalouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmä valmistui pääosin. Yhteistyössä metsätalouden kanssa aloitettiin laaja hanke ”Riistan elinympäristöjen aktiivinen hoito valtion mailla”. Metsästys- ja kalastuslupien myyntitavoitteet ylitettiin. Luvallisuuden valvontaa tehostettiin lupatuloilla palkatuilla määräaikaisilla valvojilla. Imarin siemenkeskukseen valmistui nykyaikainen, laadukkaan ja luotettavan siementestauksen mahdollistava idätyslaboratorio.

2 Vaikuttavuus

Luontopalvelujen vuonna 2007 julkaisema ”Puistojen tila” -raportti pyrkii antamaan kattavan kuvan Suomen suojelualueiden nykytilasta sekä alueiden hoidon tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta parhaan käytettävissä olevan tiedon perusteella. Vaikka Metsähallituksen hallinnassa olevat suojelualueet ovat kansainvälisen arvioinnin mukaan pääosin hyvin hoidettuja ja saavuttavat yleensä niille asetetut monimuotoisuuden suojeluun liittyvät tavoitteet, näyttää ilmeiseltä, että luonnon monimuotoisuuden vähenemistä vuoteen 2010 mennessä ei pystytä pysäyttämään Suomessakaan. Kansallisen biodiversiteettiohjelman arvioinnin mukaan suurimpia muutoksia tapahtuu luontaisissa elinympäristöistä rannoilla ja metsissä suojelualueiden ulkopuolella. Suojelualueiden aktiivinen hoito ja ennallistaminen edistävät kuitenkin vaateliiden ja uhanalaisten lajien säilymistä tuottaen lisää näille soveliaista elinympäristöä ja vahvistaen niiden kotimaisia kantoja.

Vuosina 2003–2007 Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma ja monimuotoisuuden tutkimusohjelma tuottivat runsaasti tietoa metsien suojelutoimien vaikuttavuudesta. Julkaistujen tutkimusraporttien mukaan tavoitellut myönteiset ympäristövaikutukset metsäluonnon monimuotoisuuden suojelussa Etelä-Suomessa ovat saavutettavissa vain luonnonsuojelualueverkoston ja taousmetsien hoidon yhdistelmällä.

Suojelualueet tarjoavat yhteiskunnalle monenlaisia luonnontaloudellisia ja yhteiskunnallisia hyötyjä, ns. ekosysteemipalveluja. Niillä on huomattava merkitys kansalaisten hyvinvoinnille ja erityisesti syrjäseutujen elinvoimaisuudelle ja paikalliselle toimeentulolle. Suosituimpien suojelualueiden virkistyskäytön ja luontomatkailun vaikutus paikallistalouteen on vuositasolla arviolta 250–300 miljoonaa euroa ja noin 3 500 henkilötyövuotta. Vaikutukset ovat merkittävimpiä Lapsa, Koillismaalla ja Kainuussa. Suojelualueilla on tärkeä merkitys myös tutkimuskohteina. Esimerkiksi puutteellisesti tunnettujen ja uhanalaisten metsälajien tutkimusohjelman tuloksena saatiin vuonna 2007 runsaasti uutta tietoa eliölajistosta usein juuri suojelualueilla tehtyjen tutkimusten perusteella.

Aktiivinen kotimainen ja kansainvälinen yhteistyö sekä vireä kumppanuus yliopistojen, tutkimuslaitosten ja muiden asiantuntijaorganisaatioiden kanssa parantavat luontopalvelujen toiminnan laatua ja lisäävät samalla toiminnan vaikuttavuutta. Luontopalvelujen tavoitteita on pyritty liittämään tutkimusorganisaatioiden ohjelmiin puitesopimusten ohella vuosittaisen hankeyhteistyön ja johdon tapaamisten avulla. Vuoden 2007 aikana yhteistyöverkosta laajennettiin ja syvennettiin suunnitelmallisesti.

Metsähallituksen luontopalvelut pyrkii luomaan myönteistä kuvaa omasta toiminnastaan – erityisesti luonnonsuojelualueiden osaavana hoitajana – laadukkaan työnsä, yhteistyö- ja asiakaskontaktiansa sekä aktiivisen viestintänsä avulla rakentaen samalla kokonaiskuvaa Metsähallituksesta ja vahvistaen Suomen mainetta luonnonsuojelun ja luonnonvarojen kestävä käytön edelläkävijänä maailmassa. Luontopalvelut hoitaa pääosaa Suomen suojelualueverkostosta, joka muodostaa nykyisellään merkittävän osan pohjoisen havumetsävyöhykkeen, Itämeren alueen ja koko Euroopan suojelualueverkostosta. Luontopalvelujen toiminta toteuttaa siten myös YK:n biodiversiteettisopimuksen suojelualueuudistusohjelman tavoitteita.

Luontopalvelut lisäsi vuonna 2007 voimakkaasti ulkoista viestintäänsä, ja näkyvyys tiedotusvälineissä lisääntyi merkittävästi. Metsähallituksen luontopalveluja, luontokeskuksia ja kansallispuistoja koskevia uutisia oli Metsähallituksen mediaseurannan (MBrain) mukaan lähes 3 000 ja niistä myönteisten uutisten osuus oli 98,4 %.

3 Tuotokset ja laadunhallinta

3.1 Laadulliset tavoitteet

3.1.1 Ympäristöministeriön asettamat tavoitteet

1 Metsähallitus jatkaa Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) toteuttamista (Eduskunnan hyväksymä tavoite (EK))

Ympäristöministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>1.1 Luontotyyppien ja perinnebiotooppien inventoinnin, hoidon ja ennallistamisen tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none">– Metsien ja soiden ennallistaminen METSO-alueella: 2 700 ha– Perinnebiotooppien hoito ja kunnostus: 1 400 ha– Luontotyyppien inventointi Metso-alueella: 7 000 ha– Luontotyyppien inventointi Metso-alueen pohjoispuolella: 70 000 ha– Yksityismaiden suojelualueiden inventoinnit yhteistyössä alueellisten ympäristökeskusten kanssa	<p>1.1 METSO-alueella ennallistettiin metsiä ja soita 2 585 ha. Puustoisia ja avoimia perinnebiotooppeja oli hoidossa koko maassa 1 766 ha. Luontotyyppejä inventointiin METSO-alueella 6 894 ha ja METSO-alueen ulkopuolella 66 397 ha.</p> <p>YSAGIS-paikkatietojärjestelmään vietiin yksityismaiden suojelualueiden inventointitietoja 15 000 hehtaaria. Yhteensä järjestelmässä on inventointitietoja noin 49 000 hehtaaria.</p>
<p>1.2 Metsähallitus arvioi ja seuraa ennallistamisen ja hoidon vaikuttavuutta mm. laatimalla ennallistamisen ja hoidon seurantaohjeistuksen, jatkamalla metsien ennallistamisen valtakunnallisen seurantaverkon perustamista ja ennallistamis- ja luonnonhoitotarpeiden arviointia sekä aloittamalla soiden ennallistamisen hydrologiset seurannat.</p>	<p>1.2 Metsien ja soiden ennallistamisen seurantaohje valmistui. Metsien ennallistamisen seurantaverkon perustaminen saatiin päätökseen ja seurantoja jatketaan tulevana vuosina. Ennallistamis- ja luonnonhoitotarpeesta tehtiin kattava yhteenveto METSON jatkojohdolle varten. Soiden hydrologiset seurannat aloitettiin menetelmien testauksella.</p>
<p>1.3 Metsähallitus jatkaa Etelä-Suomen metsien monimuotoisuus -ohjelman (METSO) mukaisia maanhankintoja, joihin kohdennetaan rahoitusta 4 miljoonaa euroa (maanhankinnan kulut yhteensä korkeintaan 1 milj. euroa sisältäen kohtien 1.3 ja 2.6 mukaiset hankinnat). Täydentävässä sopimuksessa näihin maanhankintoihin osoitettiin 1 milj. euroa lisärahoitusta.</p>	<p>1.3 METSO-kohteita hankittiin 760 ha ja niiden hankintahinta oli 4,8 milj.euroa. Maanhankinnan kulut olivat yhteensä 932 000 euroa.</p>
<p>1.4 Metsähallitus kehittää suojelukohteiden lajistoinventointeja.</p>	<p>1.4 Inventointimenetelmiä kehitettiin ja yhtenäistettiin mm. suojelukohteiden lajistoinventointihankkeessa (2007–2008) yhteistyössä tutkijoiden ja asiantuntijoiden kanssa. Hankkeen maastotöissä tehtiin yli 2 000 havaintoa uhanalaisista tai silmälläpidettävistä lajeista.</p>

2 Metsähallitus huolehtii hallinnassaan olevien Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden suojelutavoitteiden toteuttamisesta hoidon, ennallistamisen ja käytön suunnittelussa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. (EK)

Ympäristöministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
2.1 Metsähallitus laatii hoito- ja käyttösuunnitelman 30 Natura-alueelle.	2.1 Hoito- ja käyttösuunnitelma laadittiin 32 Natura-alueelle.
2.2 Metsähallitus laatii valtion suojelualueita koskevan selvityksen hoito- ja käyttösuunnitelmien laatimistarpeesta ja suunnittelun työsuunnitelman vuosille 2008–2010 Natura-alueiden hoidon ja käytön yleissuunnitelmien pohjalta.	2.2 Selvitys valmistui syksyllä ja lähetettiin ympäristöministeriölle 17.1.2008.
2.3 Metsähallitus laatii osana suomalais-venäläistä Kaakkois-Suomen Naapuruusohjelma -yhteishanketta hoito- ja käyttösuunnitelman Pihlajaveden Natura-alueelle, joka sisältää valtion- ja yksityismaita. Hankkeessa kehitetään toimintamalleja ns. seka-alueiden toteutukselle, hallinnolle ja hoidolle.	2.3 Pihlajaveden hoito- ja käyttösuunnitelmasta valmistui luonnos, joka vahvistetaan vuonna 2008. Hankkeessa tuotettiin myös raportteja ja tiedotusmateriaalia. Suunnittelussa kiinnitettiin erityistä huomiota paikallistason vuorovaikutukseen. Hankkeessa testattuja sopeutuvan suunnittelun menetelmiä ja yhteistyömalleja hyödynnetään jatkossa mm. suojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelun kehittämisessä.
2.4 Metsähallitus uudistaa luonnonsuojelualueiden hoidon käytännön työtä ohjaavan ohjeen ”luonnonsuojelualueiden hoidon periaatteet”.	2.4 Uusitut ”Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet” vahvistettiin 24.9. Metsähallituksen hallinnassa ja hoidossa olevien lakisääteisten luonnonsuojelualueiden lisäksi uusitut periaatteet koskevat myös mm. erämaa-alueita.
2.5 Metsähallitus aloittaa luonnonsuojelualueiden säädösvalmisteluohjelman yhdessä ympäristöministeriön kanssa.	2.5 Ympäristöministeriö asetti 20.8. säädösvalmisteluprojektin, jonka projektiryhmässä on kolme Metsähallituksen edustajaa. Projektiryhmä kokoontui loppuvuoden aikana kolme kertaa.
2.6 Metsähallitus jatkaa suojeluohjelmien rahoitusohjelman toimeenpanoa hankkimalla alueita suojelutarkoituksiin 1,7 miljoonalla eurolla (maanhankinnan kulut yhteensä korkeintaan 1 milj.euroa sisältäen kohtien 1.3 ja 2.6 mukaiset hankinnat).	2.6 Vanhojen suojeluohjelmien kohteita hankittiin 1 738 ha ja niiden hankintahinta oli 2,4 milj.euroa. Maanhankinnan kulut olivat yhteensä 932 000 euroa.

3 Metsähallitus edistää sen vastuulle osoitettujen uhanalaisten eläin- ja kasvilajien valtakunnallista suojelua ja seurantaa (EK)

Ympäristöministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>3.1 Lajiseurannan tavoitteet: Seuraavien eläinlajien pesät / esiintymät tarkistetaan kattavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – saimaannorppa: pesiä vuonna 2007 yht. 454 kpl – maakotka: reviierejä vuonna 2007 yht. 435 kpl – valkoselkätikka: kohteita vuonna 2007 yht. 180. 	<p>3.1 Saimaannorppien pesiä tarkastettiin 244. Osa pesäpaikoista jouduttiin jättämään laskematta varhaisen jäänlähdon takia. Vuosien 2006 ja 2007 aikana kanta on pienentynyt arviolta 280 yksilöstä 260 yksilöön kasvaneen kuolleisuuden takia.</p> <p>Maakotkan kaikki tarkastusta vaatineet reviiirit tarkastettiin (433 kpl). Pesintä onnistui paremmin kuin koskaan aiemmin seurantojen aikana. Isoja poikasiasia todettiin 194.</p> <p>Valkoselkätikan seuranta, 182 kohdetta, painottui päälevinneisyysalueelle, jolloin osa potentiaalisista kohteista jäi pesimäaikana tarkastamatta. Koko maassa todettiin 88 pesimäaikana asuttua reviiiriä. Näiltä varmistettiin 61 pesintää, mikä on enemmän kuin koskaan 18 vuoden seuranta-aikana.</p>
<p>3.2 Metsähallitus osallistuu valtakunnallisella vastuullaan olevien luontodirektiivin lajien (23) vuosia 2001–2006 koskevan raportin laadintaan ja laatii siinä yhteydessä kaikkien valtakunnallisella vastuullaan olevien lajien (37) nykytilan arvioinnin.</p>	<p>3.2 Metsähallituksen edustajat osallistuivat luontodirektiivin raportointiryhmän sekä lajien ja luontotyyppien asiantuntijaryhmien työskentelyyn ja arviointiin vuosina 2006–2007 lähes 3 htv:n työpanoksella. Kaikkien vastuulajien arvioinnit ja arviointien yhteenveto valmistuivat joulukuussa.</p>
<p>3.3 Metsähallitus kehittää uhanalaisten ja luontodirektiivin lajien suojelua ja seurantaa mm. vastuulajien nykytilan arvioinnin pohjalta. Suojelutoimet kohdennetaan varsinkin erityisesti suojeltavaan ja hoitotarpeessa olevaan lajistoon.</p>	<p>3.3 Luontopalvelujen lajisuojelun keskeiset tavoitteet ja linjaukset valmistuivat keväällä. Vastuulajiarviointien tuloksia hyödynnettiin vuoden 2008 toiminnan suunnittelussa. Uhanalaisuusluokituksen muutoksen vuoksi tummaneidonvaippa poistettiin vastuulajeista. Saimaannorppan suojelusta ja seurannasta valmistui ulkopuolinen tieteellinen arviointi. Lajistoinventointeja suunnattiin hoitotarpeessa oleviin ja uhanalaisille lajeille tärkeisiin elinympäristöihin.</p>
<p>3.4 Metsähallitus selvittää kalkkikäävän esiintymät, suojelutarpeen ja suojelun keinot.</p>	<p>3.4 Suojeluselvityksen luonnos valmistui keväällä. Maastoinventoinneissa laji havaittiin noin 120 uudelta paikalta. Aiemmin tiedossa oli noin 180 paikkaa. Selvitys valmistuu huhtikuussa 2008.</p>

4 Metsähallitus osallistuu Itämeren suojeluohjelman mukaiseen vedenalaisen meriluonnon inventointiohjelmaan (EK)

Ympäristöministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>4.1 Metsähallitus tekee vedenalaisten luontotyyppien inventointia 3 100 ha:n alalla.</p>	<p>4.1 Vedenalaisia inventointeja tehtiin yhteensä 3 913 pisteestä, joista noin 3 000 oli yhden hehtaarin suuruisia, loput 4–16 ha:n suuruisia. Inventointipisteiden laajuus päätettiin kohteen ominaisuuksien mukaan. Yhteensä inventointihehtaareita kertyi 9 220 ha.</p>

5 Metsähallitus parantaa luontomatkailun ja virkistyskäytön kannalta tärkeiden luonnonsuojelualueiden palveluvarustusta, opastusta ja kulutuskestävyyttä (EK)

Ympäristöministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>5.1 Määrälliset tavoitteet perustuen kansallispuistojen käyntien määräennusteeseen (1 450 000 kpl):</p> <ul style="list-style-type: none"> – opastettujen asiakkaiden määrä ryhmissä: 60 000 hlöä – luontokeskusten ja muiden asiakaspisteiden käynnit: 810 000 kpl – Luontoon.fi-verkkopalvelun käynnit: 1 500 000 kpl – matkailuyritysten kanssa voimassaolevat yhteistyösopimukset: 150 kpl. 	<p>5.1</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kansallispuistojen käynnit: 1 586 700 kpl – opastettujen asiakkaiden määrä ryhmissä: 51 177 hlöä – luontokeskusten ja muiden asiakaspisteiden käynnit: 798 400 kpl – Luontoon.fi-verkkopalvelun käynnit: 2 529 000 kpl – matkailuyritysten kanssa voimassaolevat yhteistyösopimukset: 196 kpl
<p>5.2 Metsähallitus seuraa asiakastytyvääsyyttä kansallispuistoissa, asiakaspalvelupisteissä ja Luontoon.fi-verkkopalvelussa. Kaikissa näissä palveluissa asiakastytyvääsyyden tavoitearvo on vähintään 4 (asteikko 1–5).</p>	<p>5.2 Kaikkien palvelujen asiakastytyvääsyyden keskiarvo oli 4,12 (asteikko 1–5).</p>
<p>5.3 Nuuksio-keskuksen toteuttaminen aloitetaan yhteistyössä toteuttamiseen sitoutuneiden tahojen kanssa.</p>	<p>5.3 Nuuksio-keskuksen kiinteistöyhtiön perustaminen toteutuu helmikuussa 2008. Ylläpitosopimukset rahoitajatahojen kanssa allekirjoitettiin. Luontokeskuksen tontin sijainnista ja hinnoittelusta sovittiin ja kaavamuutoshakemus on vireillä. Keskuksen toiminnan suunnittelu käynnistyi yhteistyössä eri osapuolten kanssa.</p>
<p>5.4 Metsähallitus parantaa palveluvarustusta ja opastusta Pallas-Yllästunturin, Pyhä-Luoston ja Urho Kekkosen kansallispuistoissa sekä Merenkurkun maailmanperintöalueella.</p>	<p>5.4 Pallas-Yllästunturilla peruskorjattiin ja remontoitiin tupia ja latukahviloita. Tunturi-Lapin luontokeskuksen uusi näyttely valmistui. Luontokeskus Kellokkaan laajennustyöt aloitettiin toukokuussa ja ne valmistuvat helmikuussa 2008. VILMAT-hankkeen panos-tuotosanalyysia tehdään yhteistyössä Metlan kanssa ja se valmistuu helmikuussa 2008.</p> <p>Urho Kekkosen kansallispuiston Tahvontupa ja Lankojärven tupa peruskorjattiin. Palvelupiste Kiehisen kaloista ja raakuista kertovan esityksen teko aloitettiin samoin kuin kuvaukset Koilliskairan luontokeskuksen AV-esityksen uudistamiseksi.</p> <p>Merenkurkun hanke toteutettiin yhdessä EAKR-rahoitteisen FENIKS-hankkeen kanssa. Hankkeessa tehtiin mm. laiturit Valassaarille ja Rönnskärille, kunnostettiin Moikipään ja Mikkelinosaarten luontoasemat ja Rönnskärin ja Norrskärin suojeltavat luotsirakennukset sekä Sommarön entisen linnakealueen vartiotupa luontokoulujen käyttöön.</p>
<p>5.5 Laaditaan kolme luontomatkailusuunnitelmaa matkailun painopistealueille.</p>	<p>5.5 Uusi luontomatkailusuunnitteluohe valmistui, samoin Saaristomeren kansallispuiston luontomatkailusuunnitelma. Syötteen luontomatkailusuunnitelma päivitettiin ja osallistava suunnittelu toteutetaan hankerahalla. Pyhä-Luoston luontomatkailusuunnitelma viimeistellään uuden ohjeen mukaiseksi ja se valmistuu 2008. Seitsemisen ja Saimaan suunnittelu aloitettiin.</p>

5.6 Metsähallitus osallistuu Pallaksen matkailualueen kehittämishankkeeseen.	5.6 Ympäristöministeriön johdolla valmisteltiin Pallaksen matkailualueen kehittämisen tavoitteita ja niiden edellyttämää muutosta Pallas-Yllästunturin kansallispuiston perustamislakiin.
5.7 Rakennetaan nettikarttapalvelu osaksi Luontoon.fi-verkkopalvelua.	5.7 Retkikartta.fi-verkkopalvelu toteutettiin yhteistyössä eräprosessin kanssa ja otettiin käyttöön. Käyntimääriä ensimmäisenä vuonna kertyi 246 375 kpl.

6 Muut ympäristöministeriön erikseen asettamat tulostavoitteet

Ympäristöministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
6.1 Metsähallitus osallistuu luonnonsuojelun kansainvälisiin tehtäviin, erityisesti suojelualueiden hoitoon liittyvään yhteistyöhön lähialueilla, biodiversiteettisopimukseen ja sen suojelualueuetyöohjelmaan liittyviin tehtäviin sekä IUCN:n ja suojelualueiden hoitoon suuntautuneiden järjestöjen toimintaan.	6.1 Hankeyhteistyötä lähialueilla jatkettiin puistoparienvälillä sekä UM:n rahoittamassa Luoteis-Venäjän alueellisten suojelualueiden kehittämishankkeessa. Suomalais-venäläisen luonnonsuojelutyöryhmän toimintaa jatkettiin mm. raakun suojelun edistämiseksi ja luonto-opastuksen toimintatapojen esittelemiseksi. Metsähallitus toimi aktiivisesti Maailman luonnonsuojeluliitossa (IUCN). Luontopalvelujen asiantuntija työskenteli IUCN:n päämajassa Sveitsissä suojelualuekomission (WCPA) alaisessa suojelualueohjelmassa (PPA) helmi-joulukuussa. Metsähallituksella on hallitusjäsenyys sekä EUROPARCissa että Eurositesa. Sopeutuvaa suunnittelua kehittävä Eurositin kokous pidettiin Suomessa.
6.2 Metsähallitus kehittää suojelualueiden kulttuuriperinnön inventointia.	6.2 Metsähallitus pilotoi suojelualueiden kulttuuriperinnön inventointimenetelmää Kalevala-puiston ja Martimoaavan luonnonsuojelualueilla sekä Itäisen Suomenlahden kansallispuistossa. Menetelmä sisältää maiseman, rakennusten ja muinaisjäännösten perustietojen inventoinnin ja tallentamisen Metsähallituksen tietojärjestelmiin ja sen tavoitteena on parantaa suojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelua.
6.3 Metsähallitus osallistuu luonnonsuojeluhallinnon suojelualueita koskevan tiedon hallinnan kehittämishankkeeseen. Metsähallitus vastaa hankkeeseen liittyvän toiminnan kehittämissesityksen laadinnasta (kehittämissesitysryhmän puheenjohtaja ja toinen sihteeri Metsähallituksesta) sekä kehittämissesityksen perusteella käynnistettävistä projekteista hankkeen ohjausryhmässä sovittavalla tavalla.	6.3 Kehittämissesitysryhmän laatima toiminnan kehittämissitys hyväksyttiin hankkeen ohjausryhmässä kesäkuussa. Projektien valmistelua jatkettiin syksyn aikana ja niitä ryhdytään toteuttamaan rahoituspäätösten mukaisesti.
6.4 Metsähallitus osallistuu uuden lajin uhanalaisuusarviointin ohjausryhmän ja asiantuntijaryhmien työhön.	6.4 Metsähallituksesta on uhanalaisarviointin ohjausryhmässä jäsen ja sihteeri sekä useita asiantuntijoita kahdeksassa eliötyöryhmässä.
6.5 Metsähallitus osallistuu Suomen ympäristökeskuksen vetämän luontotyyppien uhanalaisuuden arviointi-hankkeen asiantuntijaryhmien ja ohjausryhmän työhön.	6.5 Metsähallituksen asiantuntijat osallistuivat ohjausryhmän ja asiantuntijaryhmien työhön.

<p>6.6 Metsähallitus osallistuu Metsäntutkimuslaitoksen hallinnassa olevien luonnonsuojelualueiden hallinnansiirron valmisteluun.</p>	<p>6.6 Metlan luonnonsuojelualueiden hallinnansiirto toteutui 1.1.2008. Se valmisteltiin ympäristöministeriön asettamassa työryhmässä, jossa oli Metsähallituksen edustaja. Hallinnansiirron käytännön järjestelyt hoidettiin Metlan ja Metsähallituksen välisenä yhteistyönä samanaikaisesti tutkimusmetsien hallinnansiirron kanssa.</p>
<p>6.7. Metsähallitus osallistuu maailmanperintökohteiden valmisteluun sekä kutsuu koolle Merenkurkun maailmanperintöalueen alueellisen neuvottelukunnan ja koordinoi sen toimintaa.</p>	<p>6.7 Metsähallitus osallistui Saimaa–Pielinen-hankkeen valmisteluun. Metsähallitus teki yhteistyötä Museoviraston kanssa Hangon Hauensuolen kalliohakkausten dokumentoimiseksi.</p> <p>Jatkettiin Ukonsaaren ja muiden Inarin vanhojen saamelaiden pyhien paikkojen valmistelemaa työtä yhdessä Museoviraston, Oulun yliopiston ja Saamelaismuseon kanssa näiden kohteiden muodostaman kokonaisuuden saamiseksi maailmanperintöluetteloon.</p> <p>Merenkurkun maailmanperintökohteen toimintatapa vahvistettiin. Metsähallituksella on koordinoitavastuu kohteen hallinnosta, suunnittelusta ja kehittämisestä. Metsähallitus järjesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa syyskuussa maailmanperintöalueen vihkiäiset, joihin osallistui noin 2 000 hlöä. Metsähallitus järjesti myös pohjoismaisen maailmanperintökohteiden vuosikokouksen Vaasassa. Metsähallitus on edustettuna opetusministerin nimeämässä Maailmanperintöasiain neuvottelukunnassa ja on antanut sen käyttöön sihteerin.</p>
<p>6.8. Vuoden 2006 täydentävässä sopimuksessa sovitut tehtävät</p> <p>Ympäristöministeriö tilaa Metsähallitukselta Tammisaaren Jussärössä sijaitsevan entisen kaivosalueen pilaantuneiden maa-alueiden puhdistuksen.</p>	<p>6.8 Pilaantuneiden maa-alueiden puhdistus tehtiin yhteistyössä puolustusvoimien kanssa.</p>
<p>6.9. Vuoden 2007 täydentävässä sopimuksessa sovitut tehtävät Merenkurkun maailmanperintöalueen toiminnan käynnistämisestä.</p>	<p>6.9 Kehitettiin tärkeimpiä käyntikohteita ja niiden opastusta. Merenkurkun www-sivut avattiin. Sertifioitiin 12 maailmanperintöopasta yhteistyössä matkailusektorin kanssa. Luovutettiin ympäristöministeriölle esitys lähiajan tärkeimmistä kehittämistoimenpiteistä. Tehtiin tiivistä Interreg-yhteistyötä Väster Norrlandin lääninhallituksen kanssa Höga Kustenin alueella. Jatkettiin Rönnskärin ja Norrskärin luotsi- ja majakkayhteisöjen rakennusten korjausta yhteistyössä Museoviraston kanssa.</p>
<p>6.10. Vuoden 2007 täydentävässä sopimuksessa sovitut tehtävät Metso-toimintaohjelmaan liittyvien luonnonsuojelualueiden hankkimisesta.</p>	<p>6.10 ks. edellä kohta 1.3.</p>

3.1.2 Maa- ja metsätalousministeriön asettamat tavoitteet

1 Julkisten hallintotehtävien asiakastyytyväisyys säilyy hyvänä (EK)

Maa- ja metsätalousministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
1.1 Metsähallitus seuraa asiakastyytyväisyyttä valtion retkeilyalueilla, asiakaspalvelupisteissä ja Luontoon.fi-verkkopalvelussa. Kaikissa näissä palveluissa asiakastyytyväisyyden tavoitearvo on vähintään 4 (asteikko 1–5).	1.1 Kaikkien palvelujen asiakastyytyväisyyden keskiarvo oli 4,12 (asteikko 1–5).
1.2 Metsähallitus mittaa lupametsästäjien asiakastyytyväisyyttä vuosittain saalisilmoitusten ohessa annettavien nettipalautteiden avulla. Asiakastyytyväisyyden tavoitearvo on vähintään 3,5 (asteikko 1–5).	1.2 Lupametsästäjien asiakastyytyväisyys oli 3,6 (asteikko 1–5).

2 Parannetaan luontomatkailun ja virkistyskäytön kannalta tärkeiden retkeilyalueiden palveluvarustusta, opastusta ja kulutuskestävyyttä (EK)

Maa- ja metsätalousministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
2.1 Määrälliset tavoitteet: <ul style="list-style-type: none">– opastettujen asiakkaiden määrä ryhmässä: 60 000 hlöä– kansallispuistojen käynnit: 1 450 000 kpl– valtion retkeilyalueiden käynnit: 365 000 kpl– luontokeskusten ja muiden asiakaspisteiden käynnit: 810 000 kpl– Luontoon.fi-verkkopalvelun käynnit: 1 500 000 kpl matkailuyritysten kanssa voimassaolevat yhteistyösopimukset: 150 kpl.	2.1 <ul style="list-style-type: none">– opastettujen asiakkaiden määrä ryhmässä: 51 177 henkilöä– kansallispuistojen käynnit: 1 586 700 kpl– valtion retkeilyalueiden käynnit: 350 000 kpl– luontokeskusten ja muiden asiakaspisteiden käynnit: 798 400 kpl– Luontoon.fi-verkkopalvelun käynnit: 2 529 000 kpl– matkailuyritysten kanssa voimassaolevat yhteistyösopimukset: 196 kpl
2.2 Metsähallitus ylläpitää valtion retkeilyalueiden peruspalveluita.	2.2 Valtion retkeilyalueilla tehtiin polttopuu-, jätehuolto- ja muut vuosittaiset huoltotoimet. Teijossa, Evolla, Ruunalla ja Hossassa tarjottiin myös asiakaspalvelua. Evolla käynnistettiin rakenteiden peruskorjaus yhteistyössä Etelä-Suomen aluevankilan kanssa. Ruunaalla kunnostettiin laavu- ja nuotiokehärakenteita sekä uusittiin työllisyysrahoituksella polkusiltoja ja pitkoksia. Hossan tiestöä maantiesiltoineen peruskorjattiin ulkopuolisen rahoituksen turvin ja Oulujärven retkeilyalueelle tehtiin rakenteiden ja opastuksen kehittämissuunnitelma, jonka toteuttaminen käynnistettiin ulkopuolisella rahoituksella.

<p>2.3 Metsähallitus ylläpitää veneilijöille tarjottuja palveluita yleisillä vesialueilla.</p>	<p>2.3 Yleisillä vesialueilla tehtiin polttopuu-, jätehuolto- ja muut vuosittaiset huoltotoimet. Merenkurkussa kunnostettiin mm. laitureita ja veneilijöiden käytössä olevia kiinteistöjä. Perämeren Röytän sataman kunnossuunnitelma valmistui ja sen toteuttamiseksi käynnistettiin rahoitusneuvottelut. Simojärvellä kunnostettiin taukopaikkoja.</p>
<p>2.4 Metsähallitus ylläpitää muilla valtion alueilla olevia palveluita erityisesti matkailun painopistealueilla</p>	<p>2.4 Muilla valtion alueilla tehtiin vuosittaiset huoltotoimet. Keski-Suomessa kehitettiin mm. Peuran polku -retkeilyreitit palveluita yhdessä Länsi-Suomen ympäristökeskuksen koordinoiman EAKR-rahoitteisen hankkeen kanssa. Kunnostustöitä tehtiin mm. Pirkanmaalla Hämeenkankaalla ja Kainuussa, jossa uusittiin polkusilloja ja kunnostettiin rakenteita etenkin kulttuurihistoriallisilla kohteilla. Lapissa perusparannuksia tehtiin etupäässä työllisyysrahoituksella mm. Inarin, Rovaniemen ja Ranuan kohteilla. Napapiirin retkeilyalueella täydennettiin mm. esteettömiä palveluita.</p>

3 Tarjotaan kansalaisille metsästys- ja kalastusmahdollisuuksia ekologisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla (EK)

Maa- ja metsätalousministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>3.1 Metsästys- ja kalastuslupien myyntitavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> – metsästysluvut: 35 500 kpl – kalastusluvut: 65 000 kpl – metsästys- ja kalastusalueiden vuokrasopimukset: 3 250 kpl. 	<p>3.1</p> <ul style="list-style-type: none"> – metsästysluvut: 41 609 kpl – kalastusluvut: 69 252 kpl – vuokrasopimukset: 3 190 kpl
<p>3.2 Metsähallitus kehittää pienriistalupien myyntiä asiakaslähtöisesti ja kestävyysvaatimukset huomioonottaen.</p>	<p>3.2 Myynti muutettiin kaksijakoiseksi (kevät- ja syysmyynti), mistä tiedotettiin mm. Metsästäjä-lehdessä. Kestävyys varmistettiin suunnittelujärjestelmällä.</p>
<p>3.3 Suurpedot.fi verkkopalvelun käynnit: 100 000 kpl</p>	<p>3.3 Kävijämäärä: 212 189 kpl</p>

(Sopimus ei sisällä kohtaa 4).

5 Kehitetään kalastuksen suunnittelu- ja seurantajärjestelmää ja toteutetaan vesien ominaisuustietoihin liittyvän paikkatietojärjestelmän tietosisällön laajentamishanke (EK)

Maa- ja metsätalousministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
5.1 Metsähallitus toteuttaa vesipaikkatietoprojektin (VESPA), joka tuottaa paikakasidonnaista vesialue- ja kalataloustietoa suunnittelua ja seuranta varten.	5.1 Järjestelmä toteutettiin ja otettiin käyttöön keväällä. Kalalajien ja -kantojen paikkatietoja sekä istutustietoja syötettiin järjestelmään.
5.2 Metsähallitus käynnistää pääosin kalastuslupatuloilla kalatalouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmän (KSSJ) rakentamisprojektin.	5.2 Projekti valmistui. Järjestelmä otetaan käyttöön maaliskuussa 2008.

6 Muut maa- ja metsätalousministeriön erikseen asettamat tavoitteet

Maa- ja metsätalousministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
6.1 Maastoliikennelupien myyntitavoitteet: – maksulliset moottorikelkkauraluvat: 5 000 kpl – urien ulkopuoliset maastoliikenneluvat: 5 000 kpl.	6.1 – kelkkauraluvat: 3 175 kpl, joista maksullisia 2 655 ja maksuttomia 520 kpl – urien ulkopuoliset maastoliikenneluvat: 5 160 kpl.
6.2 Metsähallitus rakentaa nettikarttapalvelun kalastajille, metsästäjille ja retkeilijöille.	6.2 Retkikartta.fi-sovellus toteutettiin yhteistyössä virkistyskäytön prosessin kanssa ja otettiin käyttöön. Käyntimäärä oli 246 375 kpl.
6.3 Metsähallitus aloittaa Imarin siemenlaboratorion rakentamisen.	6.3 Siemenlaboratorion rakennushanke valmistui joulukuussa.
6.4 Metsähallitus tehostaa valtakunnallista suurpetoviestintää ohjausryhmän koordinoimana projektina.	6.4 Suurpetotietoa täydennettiin ja päivitettiin sekä osallistuttiin mm. Sarvi-uutiskirjeen toimituskuntaan. Nuorisoon suunnatun opetusmateriaalin suunnittelu aloitettiin.
6.5 Metsähallitus kehittää metsästyslupatuloilla riistanhoitomenetelmiä tavoitteena mm. vesilintukantojen ja kanalintukantojen elinympäristöjen parantaminen.	6.5 Kartoitettiin yli 50 elinympäristön hoitokohdetta ja laadittiin suunnitelmat noin 20 kohteelle. Työt ovat käynnissä noin kymmenellä kohteella. Viisitoista elinympäristökohdetta valmistui.
6.6 Luvallisuuden valvontaa tehostetaan lupatuloilla palkatuilla määräaikaisilla valvojilla.	6.6 Lupatuloilla palkattiin 6 määräaikaista sesonkivalvojaa (17 htkk). Sesonkivalvonnan vaikuttavuus todettiin erinomaiseksi.
6.7 Metsähallitus kerää perustietoa maastoliikenneurien muuttamiseksi virallisiksi reiteiksi.	6.7 Toteutustyö odottaa säädösmuutosten valmistumista. Valtakunnallinen reittiverkostosuunnitelma on käynnissä ympäristöministeriön toimesta.

3.2 Määrälliset tavoitteet ja muut tunnusluvut

Määrälliset tavoitteet ympäristöministeriön toimialalla	Tot. 2005	Tot. 2006	Sopimus 2007	Tot. 2007
Alueiden hallinta				
Natura-alueiden määrä, joille valmistuu hoito- ja käyttösuunnitelma	8	21	30	32
Luonnonsuojelu				
Metsien ja soiden ennallistaminen METSO-alueella (ha)	4 508	3 600	2 700	2 585
Perinnebiotooppien hoito ja kunnostus (ha)	1 372	1 544	1 400	1 766
Arvokkaiden luontotyyppien hoito ja kunnostus Metso-alueella		127		273
Luontotyyppien inventointi Metso-alueella (ha)	92 500	90 000	7 000	6 894
Luontotyyppien inventointi Metso-alueen pohjoispuolella (ha)	118 500	100 500	70 000	66 397
Vedenalaisten luontotyyppien inventointi (ha)	1 700	3 380	3 100	9 220
Saimaannorpan pesien seuranta (kpl)	450	576	454	244
Maakotkan reviirien seuranta (kpl)	415	425	435	433
Valkoselkätikkakohteiden tarkastus (kohteiden lkm)	178	186	180	182
Luonnon virkistyskäyttö				
Opastettujen asiakkaiden määrä ryhmissä (asiakkaiden lkm)	60 415	52 300	60 000	51 177
Kansallispuistojen käynnit	1 410 000	1 493 000	1 450 000	1 586 700
Luontokeskusten ja muiden asiakaspisteiden käynnit (kpl)	787 400	775 400	810 000	798 400
Luontoon.fi-verkkopalvelun käynnit	983 000	1 690 000	1 500 000	2 529 000
Matkailuyritysten kanssa voimassaolevat yhteistyösopimukset (kpl)	53	147	150	196
Virkistyspalvelujen asiakastytyväisyys (asteikko 1–5)		4	> 4	4,1

Määrälliset tavoitteet maa- ja metsätalousministeriön toimialalla	Tot. 2005	Tot. 2006	Sopimus 2007	Tot. 2007
Opastettujen asiakkaiden määrä ryhmissä (asiakkaiden lkm)	60 415	52 300	60 000	51 177
Kansallispuistojen käynnit	1 410 000	1 493 000	1 450 000	1 586 700
Valtion retkeilyalueiden käynnit	360 100	336 500	365 000	350 000
Luontokeskusten ja muiden asiakaspisteiden käynnit (kpl)	787 400	775 400	810 000	798 400
Luontoon.fi-verkkopalvelun käynnit	983 000	1 690 000	1 500 000	2 529 000
Matkailuyritysten kanssa voimassaolevat yhteistyösopimukset (kpl)	53	147	150	196
Virkistyspalvelujen asiakastytyväisyys (asteikko 1–5)		4	> 4	4,1
Eräasiat				
Suurpedot.fi-verkkopalvelun käynnit	70 084	117 524	100 000	212 189
Metsästysluvat (kpl)	38 300	37 756	35 500	41 609
Kalastusluvat (kpl)	63 700	61 729	65 000	69 252
Metsästys- ja kalastusalueiden vuokrasopimusten määrä	3 150		3 250	3 190
Moottorikelkkauraluvat (kpl)	4 500	2 503	5 000	3 175
Urien ulkopuoliset maastoliikenneluvat (kpl)	4 400	5 467	5 000	5 160
Lupametsästäjien asiakastytyväisyys (asteikko 1–5)			> 3,5	3,6

Muut tunnusluvut, ympäristöministeriö	2005	2006	2007
Suojelualueiden hankinta, Metso (ha)	1 884	913	760
Suojelualueiden hankinta, ei-Metso (ha)	4 812	3 668	1 738
Kansallispuistojen hoito (kpl)	34	34	34
Muiden luonnonsuojelualueiden hoito (kpl)	460	464	472
Kansallispuistojen hoito (ha)	879 000	882 000	882 000
Muiden luonnonsuojelualueiden hoito (ha)	689 000	695 000	697 000
Muiden luonnonsuojelukohdeiden hoito (ha)	965 000	965 000	974 000
Erämaa-alueiden (12 kpl) hoito (ha)	1 490 000	1 490 000	1 490 000
Muiden erityisesti suojeltavien lajien esiintymien suojelu (kpl)	1 730	1 886	2 116
Muiden uhanalaisten ja luontodirektiivilajien esiintymien suojelu (kpl)	10 450	11 881	14 483
Muinajäännösten lkm (kpl, Museoviraston rekisteri)		765	1 245
Suojeltujen rakennusten lkm (kpl)	143	146	209
Luontokeskusten ja muiden asiakaspisteiden määrä (kpl)	26	26	28
Opastusrakennelmat (lkm)		1 390	1 584
Autio- ja vuokratuvat (lkm)		270	276
Taukopaikkarakennelmat (lkm)		1 560	1 609
Veneilyrakennelmat (lkm)		140	156
Kuivakäymälät ja muut jätehuoltorakennelmat (lkm)		1 200	1 253
Polttopuuhuoltorakennelmat (lkm)		860	895
Retkeilyreitit ja luontopolut (km)		3 140	3 210
Hiihtoreitit ja latu-urat (km)		900	994
Veneily- ja vesiretkeilyreitit (km)		180	391
Moottorikelkkaurat ja -reitit (km)		1 760	2 185
Muut tunnusluvut, maa- ja metsätalousministeriö	2005	2006	2007
Valtion retkeilyalueiden (7 kpl) pinta-ala (ha)	35 500	35 500	35 500
Muiden retkeilyyn ja virkistykseen varattujen kohteiden pinta-ala (ha)	141 000	141 000	141 000
Opastusrakennelmat (lkm)		1 080	1 323
Autio- ja vuokratuvat (lkm)		130	125
Taukopaikkarakennelmat (lkm)		1 260	1 328
Veneilyrakennelmat (lkm)		190	214
Kuivakäymälät ja muut jätehuoltorakennelmat (lkm)		1 000	1 039
Polttopuuhuoltorakennelmat (lkm)		780	803
Retkeilyreitit ja luontopolut (km)		2 350	2 575
Hiihtoreitit ja latu-urat (km)		970	1 087
Veneily- ja vesiretkeilyreitit (km)		450	903
Moottorikelkkaurat ja -reitit (km)		5 350	8 414
Muut tunnusluvut, yhteiset	2005	2006	2007
Retkikartta.fi-käynnit	–	–	246 375

3.3 Tuloksellisuuden arviointi prosesseittain

3.3.1 Luonnonsuojelu

Vuodelle 2007 asetetut tavoitteet saavutettiin lähes kokonaan. METSO-toimintaohjelman ensimmäinen toimintakausi 2002–2007 päättyi vuoden lopussa. Metsähallitus inventoi METSO-kaudella suojelualueiden luontotyyppejä kaikkiaan 500 000 hehtaaria sekä ennallisti metsiä ja soita 17 000 hehtaaria. Vuonna 2007 ennallistettiin 2 585 hehtaaria, vaikka sääolosuhteet olivat ennallistamistöiden kannalta epäsuotuisat. Perinnebiotooppeja kunnostettiin vuosittain lisää siten, että niitä on nyt hoidossa noin 1 700 hehtaaria. Muuta luonnonhoitoa tehtiin yhteensä noin 900 hehtaarin alalla. Metsähallitus antoi merkittävän asiantuntijapanoksen sekä luontodirektiivin edellyttämään kansalliseen raportointiin EU-komissiolle että uhanalaiset luontotyypit (LuTu)-hankkeen (2004–2007) työhön.

Uusi lajisuojelun toimintaohjelma valmistui. Suojelutoimet kohdennetaan jatkossa ohjelman mukaisiin kiireellisintä suojelua vaativiin lajeihin, alueisiin ja toimenpiteisiin. Metsähallituksen 37 valtakunnallisen vastuulajin tilan arvioinneissa 13 lajin tilanne arvioitiin huonoksi ja 15 lajin tilanne riittämättömäksi. Tulevat suojelutoimet kohdennetaan erityisesti näihin lajeihin. Lajistointientien menetelmien kehittäminen käynnistettiin ja suunnitelmallisesti toteutetuista inventoinneista saadaan käyttökelpoista tietoa lajien yleisyydestä ja levinneisyydestä. Herta Eliölajit-järjestelmään tallennettiin 7 100 uutta havaintopaikkaa ja 8 300 havaintoa, mikä on noin 60 % kaikista järjestelmään tallennetuista tiedoista. Tämä on lähes kolminkertainen määrä vuoteen 2006 verrattuna. Varsinkin kääpätietoja tallennettiin runsaasti.

Metsähallitus jatkoi valtioneuvoston Itämeren suojelusta antamaan periaatepäätöksen perustuvan VELMU-ohjelman (vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelma) toteuttamista. Inventoinnin vuositavoite ylitettiin oman organisaation kehittämisen ja kansallisen yhteistyöverkoston aktiivisen yhteistoiminnan avulla. Toimintaympäristöä ja rahoitusta vahvistettiin kansainvälisen yhteistyön kautta.

Kulttuuriperinnön suojelua vahvistettiin solmimalla yhteistyösopimus Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen kanssa sekä palkkaamalla Lapin luontopalveluihin kulttuuriperinnön erikoissuunnittelija. Arkeologisia inventointeja tehtiin pääosin yhteistyöhankkeiden avulla. Inventointien tuloksena muinaisjäännösten määrä Museoviraston rekisterissä kasvoi 163 %, 1 224 kappaleeseen, ja luontopalvelujen hallinnassa oleva suojeltu rakennuskanta kasvoi 48 rakennuksella. Rakennuskannasta on nyt suojeltu 13 %. Yhteistyötä jatkettiin myös Saamelaismuseon, maakuntamuseoiden ja yliopistojen kanssa.

Tutkimusyhteistyötä kehitettiin hydrologisten seurantojen kokeiluhankkeella Joensuun yliopiston kanssa sekä tutkimustiedon seulonnan ja tutkimusyhteistyön koordinoinnin kehittämisen kokeiluhankkeella Jyväskylän yliopiston kanssa. Metsähallitus solmi yhteistyön puitesopimuksen Helsingin yliopiston kanssa ja uudisti yhteistyösopimuksen Metsäntutkimuslaitoksen kanssa. Luontopalvelut solmi yhteistyösopimuksen Oulun yliopiston kanssa ja uudisti yhteistyösopimuksen Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Yhteistyötä jatkettiin jo vakiintuneiden yhteistyöelinten ja hankkeiden avulla Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen sekä Geologian tutkimuskeskuksen kanssa.

3.3.2 Luonnon virkistyskäyttö

Luonnon virkistyskäytön osalta saavutettiin lähes kaikki tavoitteet. Palvelujen kysyntä kasvoi edelleen, jopa yli ennusteen. Kansallispuistojen kokonaiskäyntimäärä kasvoi 6 % eli lähes 50 000 käyntiä vuodesta 2006. Suurin kasvu tuli edellisen vuoden tapaan Nuuksion kansallispuistosta, jossa kasvua oli lähes 30 000 käyntiä (20 % vuodesta 2006). Valtion retkeilyalueiden kokonaiskäyntimäärä kasvoi 4 %. Suurin kasvu oli Teijon retkeilyalueella, noin 20 000 käyntiä (kasvu 34 %). Asiakaspalvelupisteissä kokonaiskäyntimäärä kasvoi edellisestä vuodesta 3 % eli 23 000 käyntiä. Luontoon.fi-verkkopalvelun käyntimäärä kasvoi peräti 50 % vuodesta 2006.

Asiakastyytyväisyys säilyi edelleen hyvänä. Se oli kaikilla menetelmillä mitattuna yli 4 asteikolla 1–5. Tulos perustui lähes 8 000:n asiakaspalvelupisteissä ja alueilla vierailleen asiakkaan palautteeseen.

Metsähallituksen opastamien asiakkaiden kokonaismäärä oli lähes 51 200 henkilöä, mikä oli noin 1 000 asiakasta vähemmän kuin edellisvuonna. Vähennys kohdistui Metsähallituksen tarjoamaan maasto-opastukseen ja johtui siitä, että säästötavoitteiden vuoksi pystyttiin palkkamaan aiempaa vähemmän maasto-oppaita. Osin opastusta on myös ulkoistettu ja alihankintana opastettiin yli 5 000 asiakasta. Lisäksi Siidassa välitettiin ulkoisia opastuspalveluja noin 4 000 asiakkaalle. Nämä luvut eivät ole mukana opastettujen asiakkaiden kokonaismäärässä.

Retkeilijöitä, metsästäjiä ja kalastajia palveleva retkikartta.fi-karttapalvelu otettiin tuotantokäyttöön kesäkuun ja marraskuun välisenä aikana. Karttapalvelun käyntimäärä oli yli 246 000. Palvelussa hyödynnetään mm. Metsähallituksen rakennusten, rakennelmien ja reittien Reiskapaikkatietojärjestelmää. Asiakastiedon hallinta parantui ASTA-tietojärjestelmän käyttöönoton myötä.

Palvelurakenteita peruskorjattiin ja uudistettiin pääosin hankerahalla. Tunturi-Lapin luontokeskuksen uusi näyttely avattiin helmikuussa. Näyttely tehtiin yhteistyössä Saamelaismuseo Siidan ja Johti Sápmlaččat -yhdistyksen kanssa. Kesällä avattiin Kalajoen luontokeskus ja syksyllä Metsähallituksen luontonäyttely Hailuodon luontotaloon. Palveluvarustuksen kokonaiskunto pysyi keskimäärin hyvänä tai keskinkertaisena. Rakennuksista huonokuntoisia oli kuitenkin lähes viidennes (18 %) ja silloistakin 12 %. Yhteistyö luontomatkailualan toimijoiden kanssa lisääntyi ja tiivistyi. Vuoden aikana tehtiin 49 uutta suojelualueiden kestävän luontomatkailun periaatteiden mukaista yhteistyösopimusta yritysten kanssa.

3.3.3 Eräasiat

Eräasiat saavutti kaikki sille asetetut tavoitteet. Yhteistyön ja toiminnan kehittäminen luontopalvelujen sisällä sekä Metsähallituksen muiden tulosalueiden kanssa toteutui hyvin. Vastuualueiden rajapinnat määritettiin ja sovittiin yhteistyömuodot, mm. myynnin ja markkinoinnin yhteistyö Villin Pohjolan kanssa sekä eräasioiden rajapinta-asioiden hoito metsätalouden ja luontopalvelujen kesken.

Erätalouspäällikkö antoi metsästystä koskevan kiintiöpäätöksen ajalle 1.6.2007–31.7.2010 Lapin, Pohjanmaan ja Etelä-Suomen luontopalvelualueille (Nro 1656/540/2007) sekä saamelaisten kotiseutualueelle (Nro 1657/540/2007). Kiintiöpäätöksistä tehtiin kaksi valitusta hallinto-oikeudelle. Kalastusta koskevaan kiintiöpäätökseen (voimassa 1.1.2007–31.12.2010) tehtiin yksi valitus Rovaniemen hallinto-oikeudelle, joka antoi päätöksensä 9.8.2007 pysyttäen kiintiöpäätöksen ennallaan.

laan. Metsästys- ja kalastuslupia koskeviin viranomaispäätöksiin kohdistui 17 oikaisuvaatimusta. Erätalouspäällikön oikaisuvaatimuspäätöksistä ei valitettu. Asiakaspalautteessa lupamyynnin sujuvuuteen kohdistunut arvostelu lieventyi aiempiin vuosiin nähden.

Maastoliikenteen osalta luontopalvelujohtajan vuonna 2006 antamat kiintiöpäätökset kelkkaaurilla ja maastossa urien ulkopuolella ovat voimassa 31.8.2009 saakka. Maastoliikennelupia koskeviin hallintopäätöksiin kohdistui viisi oikaisuvaatimusta.

Metsähallituksen kalavesille vuonna 2006 valmistuneeseen paikkatietojärjestelmään syötettiin tietoa viimeisten viiden vuoden ajalta (mm. kalaistutus- ja koekalastustiedot), ja henkilöstöä koulutettiin järjestelmän käyttöön. Järjestelmä saatiin tuotantokäyttöön keväällä 2007. Kalatalouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmä (KSSJ) saatiin pääosin valmiiksi ja järjestelmä otetaan käyttöön maaliskuussa 2008. Järjestelmä tehostaa kalavesien kestäväää käyttöä ja hoitoa asiakkailta saatavien saalispalautteiden ja muiden asiakaspalautteiden perusteella.

”Riistan elinympäristöjen aktiivinen hoito valtion mailla” -projekti (REAH) käynnistettiin helmikuussa 2007. Vuoden 2007 aikana valmistui noin 20 toimenpidesuunnitelmaa ja toteutettiin viisi vesilintukosteikkoa, kymmenen metsäkanalintujen poikue-elinympäristökohdetta sekä aloitettiin työt usealla riekkosuon ennallistamiskohteella.

Metsästäjiä, kalastajia ja retkeilijöitä palveleva Internet-karttapalvelu, www.retkikartta.fi, valmistui. Palvelussa ovat mukana virkistyskalastus-, viehekalastus- ja pyydyskalastuskohteet, yleiset vesialueet sekä pienriistan- ja hirvenmetsästysalueet.

Erävalvontaa toteutettiin yhdeksän erätarkastajan voimin. Määräaikaisina valvojina toimi kuusi henkilöä. Erävalvonnan asiakaskontaktien määrä väheni edellisvuodesta ja oli 7 150 kpl (8 300 kpl vuonna 2006) pitkien sairauslomien vuoksi. Havaittujen rikkeiden määrä oli 450 kpl (493 kpl v. 2006). Näistä laillisuusrikkettä oli 262 kpl ja luvallisuusrikkettä 188 kpl. Suurpetoihin kohdistuneita rikoksia todettiin 16 kpl. Vapaa-aikana tapahtuvan vapaaehtoisen valvonnan määrä laski selvästi, kun sekä poliisi että rajavartiolaitos linjasivat tiukemmin sivutoimimääräyksiään. Virkistyönä tehtävän erävalvonnan määrä ja laatu säilyivät ennallaan.

Iijoen ja Hossanjoen uittovelvoitteet ja kalataloudellinen tarkkailu toteutettiin ja raportoitiin kalaviranomaisen hyväksymien suunnitelmien mukaisesti. Uittovelvoitteiden kiinteistörajavelvoitteet toteutettiin kiinteistörajaprojektin ohjelman mukaisesti.

Eräasiain viestintää kehitettiin osana konsernin ja luontopalvelujen viestintäyhteistyötä. Vuoden 2007 aikana osallistuttiin mm. riista-asioita käsittelevän Sarvi-uutiskirjeen toimittamiseen sekä kehitettiin suurpedot.fi-sivustojen sisältöä. Uppsalassa pidetyssä IUGB (Internation Union of Game Biology) -kongressissa pidettiin neljä riista-alan esitelmää Metsähallituksen suunnittelujärjestelmistä, saalistietojen keruusta ja riistatalouden hoidosta sekä asiakastutkimuksista.

Tunnustuksena Metsähallituksen eräasioiden hoidolle tasavallan presidentti Tarja Halonen myönsi Metsähallituksen eräasioita yli 30 vuotta hoitaneelle erätalouspäällikö Olavi Joensuulle eräneuvoksen arvon 30.11.2007.

3.3.4 Alueiden hallinta

Maanhankinnan tavoitteet saavutettiin hyvin. Hankintainvestointien arvo ylitti asetetut tavoitteet, ja hankinnan kulut jäivät alle tulossopimuksessa määritellyn kulujen enimmäismäärän.

Suojelualueiden perustamiseen tähtäävän säädösvalmistelun käynnistämistä ja tehostamista ryhdyttiin valmistelemaan ympäristöministeriön elokuussa asettamassa säädösvalmistelun projekti-ryhmässä, jossa luontopalveluilla on vahva edustus. Syksyllä tehtiin päätös siitä, että luontopalvelut vastaa jatkossa säädöskarttojen valmistelusta.

Luontopalvelut osallistui useihin hankeusjakoihin, joiden tuloksena valmistui kymmenkunta esisuojelukiinteistöä. Varsinaisten suojelualuekiinteistöjen muodostaminen oli edelleen rahoituksen puutteen takia pysähdyksissä. Suojelualuekiinteistöjen ja esisuojelukiinteistöjen muodostamiseen liittyvien ongelmien ja kehittämiskohteiden selvittely aloitettiin sekä em. säädösvalmisteluprojektissa että Maanmittauslaitoksen ja Metsähallituksen välisessä yhteistyöryhmässä, jonka asettaminen perustui MML:n ja Metsähallituksen syyskuussa allekirjoittamaan yhteistoimintasuopimukseen.

Hoidon ja käytön suunnittelun tavoite nostettiin edellisvuoden 20 Natura-alueesta 30 Natura-alueeseen vuonna 2007. Uusi korotettu tavoite jopa ylitettiin. Hoito- ja käyttösuunnitelma valmistui mm. Pallas-Ylläksen, Pyhä-Luoston, Hiidenportin, Petkeljärven ja Leivonmäen kansallispuistoille, Ystävyyden puistolle sekä Kaldoaivin erämaa-alueelle. Hoidon ja käytön suunnittelun kokonaistarve arvioitiin ja vuosille 2008–2010 laadittiin alustava työsuunnitelma. Järjestyssääntö annettiin kahdeksalle alueelle, mm. Pyhä-Luoston ja Urho Kekkosen kansallispuistoille ja Olvasuon luonnonpuistolle.

Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet uusittiin. Aiemmasta poiketen periaatteet koskevat nyt myös erämaa-alueita sekä vielä perustamattomia suojeluohjelmakohteita. Toimintatapoja ja käytäntöjä yhtenäistettiin myös alkuvuonna valmistuneella alueiden käyttöön liittyviä lupia koskevalla ohjeella. Luontopalvelut osallistui maanvuokrauksessa käytettävän Vuokra-sovelluksen kehittämiseen, jossa sovellukseen (jatkossa VuokraGis) luotiin siitä puuttunut karttatoiminnallisuus. Yksityistieasioihin ja kiinteistöveroihin liittyvää selvittelytyötä jatkettiin. Valtaus- ja kaivospiiriasioiden hoito järjestettiin edellisenä vuonna valmistuneen työryhmäraportin esitysten mukaisesti.

Puistojen tilaa kuvaava laaja raportti valmistui suomeksi (Puistojen tila Suomessa) kesällä ja englanniksi (State of the Parks in Finland) vuoden lopussa. Tämä suojelualueverkon tilaa ja luontopalvelujen toimintaa ja sen tuloksia esittelevä dokumentti on tärkeä perusta sekä alueiden hallinnan että koko luontopalvelujen toiminnan kehittämiseksi.

3.3.5 Muut toiminnot

Metsäpuiden siemenhuolto ja uittorakenteiden ylläpito

Metsähallitus ylläpitää Pohjois-Suomen metsäpuiden siementen varmuusvarastoa Rovaniemen siemenkeskuksessa. Varastosta myytiin siementä 2 480 kiloa. Vuoden lopussa varaston määrä oli noin 78 000 kiloa. Siemenkeskukseen valmistui uusi idätyslaboratorio. Sen asianmukaiset tilat mahdollistavat entistä laadukkaamman ja luotettavamman sementestauksen. Laboratorion varustelu on vielä kesken; mm. idätyspöytiä sekä erilaisia mittaus- ja kalibrointilaitteita joudutaan vielä hankkimaan.

Uiton toiminta-alueella Vuoksen vesistössä toteutettiin uittajan kanssa sovitut terminaaliverkon kunnostusinvestoinnit.

Kansainväliset tehtävät

Luontopalvelujen kansainvälinen yhteistyö tukee Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestäväen käytön strategian ja toimintaohjelman tavoitteiden toteuttamista. Toiminnan pääpaino on edelleen rajat ylittävässä puistopariyhteistyössä, jossa uusia avauksia tehtiin Norjaan ja Ruotsiin. Viro-yhteistyö kehittyi Viron luonnonsuojelukeskuksen (LKK) ja Viron metsähallituksen RMK:n virkistysalueosaston kanssa tehtyjen yhteistyösopimusten pohjalta. Kalottialueen ja Itämeren yhteistyötä kehitettiin. Solmittiin uusia suhteita vedenalaisen luonnon inventoinnissa ja tutkimuksessa. Yhteistyötä Ruotsin, Norjan ja Baltian maiden kanssa tehtiin mm. suojelualueiden kävijäseurantojen ja laskentojen metodiikan kehittämiseksi.

Luontopalvelut toimi aktiivisesti EUROPARC-liiton Pohjolan–Baltian osastossa, Eurositessa ja muissa kansainvälisissä luonnonsuojeluorganisaatioissa. Inarin–Pasvikin, Oulangan–Paanajärven sekä Suomenlahden pohjukan alueilla toteutettiin naapurisuusohjelmahankkeita. Itämeren rannikkovaltioita koskenut Metsähallituksen veätämä COASTSUST-yhteistyöhanke saatiin päätökseen. Ulkoministeriön Luoteis-Venäjä-ohjelman rahoituksella jatkettiin Luoteis-Venäjän alueellisten suojelualueiden hoitoa tukevaa hanketta, joka kestää vuoden 2008 loppuun. Merenkurkussa tiivistettiin yhteistyötä Ruotsin Höga Kustenin kanssa. Saaristomeren kansallispuisto sai PAN Parks -sertifikaatin.

Kehittäminen

Luontopalvelujen merkittävimmät kehittämistehtävät organisoidaan hankkeina, joita hallitaan Metsähallituksen projektisalkun hallintamallin avulla. Hanketoiminta on myös keino hankkia ulkopuolista rahoitusta. Yhteisrahoitteisen toiminnan volyymi vuonna 2007 oli runsaat 8 miljoonaa euroa eli 15 % kokonaisrahoituksesta. Se kasvoi noin miljoona euroa edellisestä vuodesta.

Metsähallitus oli vuoden 2007 alussa mukana noin 60 hankkeessa. Hankkeiden yhteenlaskettu arvo oli noin 50 miljoonaa euroa, josta luontopalvelujen kirjanpidon kautta kulkeva osuus oli noin 23 miljoonaa euroa. Vuoden päättyessä hankkeiden määrä oli 30. Niiden yhteenlaskettu koko oli noin 28 miljoonaa euroa, josta luontopalvelujen kirjanpidon kautta kulkeva osuus noin 16 miljoonaa euroa. Suurin vähennys tapahtui EU-hankkeissa, mikä johtui EU:n ohjelmakauden vaihtumisesta. Uusia hankkeita ei ollut mahdollista hakea ja merkittävä osa EU-hankkeista päättyi vuoden aikana. Tilanne jatkuu samanlaisena vielä vuonna 2008.

Päätyneistä hankkeista suurimmat olivat ”Metsä-Life”-hanke, kosteikkoja osana ympäröivää maaseutua käsitellyt kansainvälinen ”Bird-hanke” sekä Suomen ja Venäjän yhteisiä uhanalaisia lajeja inventoinut ”Yhteiset uhanalaiset” -hanke. Kaikki nämä rahoitettiin EU-ohjelmista. Suurin uusi hanke oli erätalouden tulorahoituksella käynnistetty riistan elinympäristöjen kunnostamiseen keskittyvä ”REAH”-hanke. Life+-ohjelman ensimmäinen hakukierros päättyi vuoden lopulla, ja Metsähallitus on mukana viidessä hankehakemuksessa.

Hanketoiminnan ohjaus ja hankkeiden hallinta tehostuivat vuoden aikana. Luontopalvelujen johtoryhmä hyväksyy valmisteltavat hankkeet ja hankkeiden loppuraportit. Metsähallituksen palvelukeskuksen hankeryhmä tukee hankkeiden talous- ja henkilöstöhallintoa. Rahoitushakemusten käsittely kestää kauan ja hankkeisiin sitoutuu runsaasti ennakko-rahoitusta.

Hallinto

Luontopalvelujen hallintotiimin tehtäviin kuuluvat toiminnan ohjaukseen ja seurantaan liittyvien henkilöstö- ja talousasioiden hoito, tiedon hallinnan kehittäminen sekä ympäristöjärjestelmä ja rakennuttaminen. Metsähallituksen yhteinen palvelukeskus vastaa henkilöstö-, talous-, tieto- sekä toimisto- ja toimitila-asioiden käytännön tehtävistä ja hankinnoista.

Merkittävimmät hallinnon kehittämiskohteet vuonna 2007 olivat talouden suunnittelun, budjetoinnin ja seurannan tietojärjestelmän (Cognos Planning) ja tulospalkkiomallin rakentaminen sekä suojelualueita koskevan tiedon hallinnan kehittäminen (SALTI). Hallintotiimin työhön sisältyivät myös mm. Imarin siemenlaboratorion ja Kellokkaan luontokeskuksen laajennushankkeen rakennuttamispalvelut.

4 Toiminnallinen tehokkuus

4.1 Taloudellisuus

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien eli luontopalvelujen kokonaismenot kasvoivat vuoteen 2006 verrattuna yhden prosentin. Ilman maanhankintainvestointeja menojen kasvu oli 7 prosenttia. Menojen kasvu johtuu luontopalvelujen toiminnan volyymin kasvamisesta edellisvuodesta 2006, joka oli uuden organisaation sisäänajovuosi. Kasvua oli prosentuaalisesti eniten it-menoissa ja palvelujen ostoissa. It-menojen kasvun selittää siirtyminen työasemien leasing-menettelyyn, jossa myös vastaiset hankinnat maksetaan palvelumaksun muodossa etupainotteisesti. Leasing-menettely vähentää jatkossa työasemien hankinnan ja hallinnan kustannuksia. Rakentamishankkeiden menoista tehdyt takautuvat kuluksi kirjaukset, yhteensä noin 600 000 euroa, kasvattivat palveluostojen kirjauksia. Vastaava vähennys sisältyy muihin investointeihin. Vuonna 2007 toteutetut merkittävät rakentamishankkeet, erityisesti Kellokkaan luontokeskuksen laajennus, pitivät muiden investointien volyyymiä kaikesta huolimatta korkeana.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien toiminnasta aiheutuneet bruttomenot ja niiden rahoitus on eritelty seuraavissa taulukoissa yksiköittäin.

Kokonaismenot menolajeittain 1000 e	LP yhteiset	Ohjauk- yksiköt	Etelä- Suomi	Pohjan- maa	Lappi	Tot. 2007	Tot. 2006	Muutos %
Aineet ja tarvikkeet	0	22	703	415	557	1 697	1 405	21 %
Palkkausmenot	360	1 902	7 553	4 435	6 260	20 510	19 713	4 %
Matkat ja muut henkilöstömenot	6	325	1 238	715	968	3 253	3 083	6 %
IT-menot	253	542	444	335	342	1 917	1 285	49 %
Vuokrat ja muut toimitilamenot	35	54	826	661	1 133	2 710	2 181	24 %
Ajoneuvo- sekä muut kone- ja laitemenot	0	27	385	363	550	1 326	1 167	14 %
Tuotantotoiminnan sisäiset palvelut	850	829	644	168	57	2 548	3 415	-25 %
Hallinnon sisäiset palvelut	2 471	422	917	434	384	4 628	4 730	-2 %
Muut palvelujen ostot	45	331	1 097	1 608	813	3 894	2 439	60 %
Muut kulut	-485	338	282	303	141	578	427	36 %
Maanhankintainvestoinnit	0	0	6 044	1 173	55	7 272	9 827	-26 %
Muut investoinnit	95	385	591	1 106	1 993	4 169	4 338	-4 %
Yhteensä	3 631	5 176	20 724	11 716	13 254	54 500	54 008	1 %

Menojen rahoitusrakenteessa tapahtui joitakin muutoksia. Metsähallituksen liiketoiminnalle tuotettujen asiakaspalvelutehtävien määrä supistui lähes puoleen. Ympäristöministeriön hankerahoituksen huomattava kasvu aiheutui lajistoinventointihankkeesta. Muu EU-rahoitus käsittää kolmen Tacis-hankkeen rahoituksen. EU-rakennerrahastohankkeissa rahoituksen kasvu johtui kirjaamiskäytännön yksinkertaistamisesta siten, että maakuntien liitoista saatuja Interreg-hankerahoituksia ei kirjanpidossa ole enää systemaattisesti eritelty EU-osuuteen ja valtion rahoitusosuuteen.

Kokonaismenot rahoituslajeittain (1000 e)	LP yhteiset	Ohjausyksiköt	Etelä-Suomi	Pohjanmaa	Lappi	Tot. 2007	Tot. 2006	Muutos %
Liiketoiminnan tulot ja menot	109	1 406	1 542	1 344	1 515	5 916	5 179	14 %
Liiketoiminnan rahoitus								
asiakaspalvelutehtäviin	0	0	11	20	361	392	640	-39 %
MMM:n perusrahoitus	667	1 121	1 168	1 589	2 401	6 945	6 168	13 %
MMM, kalataloudelliset hankkeet	0	0	0	2	37	39	42	-8 %
YM, perusrahoitus	2 005	2 523	9 768	4 510	6 004	24 811	23 613	5 %
YM, luonnonsuojelualueiden hankkiminen	850	0	6 035	1 255	56	8 195	11 308	-28 %
EU/YM:n kansallinen rahoitus	0	26	296	122	51	495	467	6 %
YM, hankerahoitus	0	65	226	40	119	450	101	348 %
EU/OPM:n kansallinen rahoitus	0	0	0	207	0	207	112	84 %
SM, kehittämisrahoitus	0	0	13	562	0	574	804	-29 %
EU:n rakennerrahastot	0	21	509	290	252	1 073	709	51 %
EU Life-rahastot	0	0	276	592	84	953	696	37 %
Muu EU-rahoitus	0	0	0	102	155	258	83	212 %
OM, avolaitostyöt	0	0	257	0	0	257	175	47 %
TM, työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet	0	0	138	333	640	1 111	1 310	-15 %
TM, työllistämisperusteiset siirtomenot investointeihin	0	0	391	467	1 475	2 334	2 363	-1 %
EU/TM:n kansallinen rahoitus	0	0	0	16	84	100	72	39 %
Muu ulkopuolinen rahoitus	0	14	92	264	21	391	167	134 %
Yhteensä	3 631	5 176	20 724	11 716	13 254	54 500	54 008	1 %

Seuraavassa taulukossa on eritelty julkisten hallintotehtävien bruttomenot prosesseittain. Alueiden hallinta -prosessi sisältää luonnonsuojelualueiden hankintamenot. Muut tehtävät käsittävät uittorakenteiden ylläpidon sekä siemenhuollon menot (ml. uuden laboratorion rakentamismenot vuonna 2007).

Bruttomenot prosesseittain yksiköissä (1000 e)	LP yhteiset	Ohjausyksiköt	Etelä-Suomi	Pohjanmaa	Lappi	Tot. 2007	Tot. 2006
Luonnonsuojelu	0	1 000	5 484	2 267	1 950	10 701	10 813
Luonnon virkistyskäyttö	0	1 660	7 785	6 367	9 973	25 784	23 520
Alueiden hallinta	932	527	6 965	1 905	596	10 926	13 508
Eräasiat	0	1 538	1 384	1 776	1 364	6 063	5 488
Siemenhuolto ja uitto	0	1 026	0	0	0	1 026	679
Yhteensä	932	5 752	21 618	12 315	13 883	54 500	54 008

Seuraavassa taulukossa on esitetty meno- ja rahoitusrakenteen toteutuminen verrattuna tulossopimuksen tavoitteisiin. Menot ovat toteutuneet muita investointeja (koneet ja kalusto) lukuun ottamatta suunniteltua suurempina. Menojen rahoituksen osalta tavoiteluvut ylittyivät kaikissa muissa rahanlähteissä paitsi maa- ja metsätalousministeriön perusrahoituksessa ja muussa rahoituksessa.

(1000 e)	Tot. 2006	Sopimus 2007	Tot. 2007
Palkkausmenot	19 713	19 700	20 510
Muut kulutusmenot	20 131	21 650	22 549
Maanhankintainvestoinnit	9 827	4 700	7 272
Muut investoinnit	4 338	4 500	4 169
Menot yhteensä	54 009	50 550	54 500
Toiminnan rahoitus (1000 e)	Tot. 2006	Sopimus 2007	Tot. 2007
Omarahoitus (0)	5 179	5 000	5 916
YM perusrahoitus (31)	23 613	23 569	24 811
YM maa-aluehankinta (32)	11 308	5 700	8 195
MMM perusrahoitus (21)	6 168	7 349	6 945
Muu rahoitus	7 740	8 932	8 633
Rahoitus yhteensä	54 008	50 550	54 500

Seuraavassa taulukossa on esitetty maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvien julkisten hallintotehtävien varainkäyttö vuonna 2007.

Rahoituksen käyttö (1000 e)	Määrä- raha 2007	Vuodelta 2006 siirtynyt	Käytet- tävissä 2007	Tulot 2007	Menot 2007	Siirtyy vuodelle 2008
1. Yhteiset menot	800,0		800,0		807,8	-7,8
2. Valtion retkeilyalueet, erämaa- alueet, virkistysmetsät, muut virkistys- alueet, muu reittiverkosto	3 411,0	860,3	4 271,3	33,0	3 882,9	421,4
3. Erävalvonta	820,0		820,0		816,4	3,6
4. Riistataloudelliset hankkeet	50,0		50,0		51,6	-1,6
5. Kalataloudelliset hankkeet	200,0	0,0	200,0	3,5	228,7	-25,2
6. Uittorakenteiden ylläpito	230,0	40,0	270,0		197,0	73,0
7. Iijoen ja Hossanjoen uittovelvoitteen hoito	235,0		235,0		224,5	10,5
8. Pohjois-Suomen siemenhuolto	44,0	636,0	680,0	938,0	735,8	882,2
Yhteensä	5 790,0	1 536,3	7 326,3	974,5	6 944,6	1 356,2

4.2 Tuottavuus

Tuottavuustavoitteista on sovittu samansisältöisesti sekä ympäristöministeriön että maa- ja metsätalousministeriön kanssa.

Ympäristöministeriön tulostavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
7.1 Metsähallitus parantaa tuottavuutta kesällä 2006 valmistuneen luonnonsuojeluhallinnon tuottavuushankkeen esiselvityksen ehdotusten ja syksyllä 2006 tarkistetun luontopalvelujen tuottavuusohjelman pohjalta.	7.1. Metsähallitus osallistui luonnonsuojeluhallinnon tuottavuushankkeen ohjausryhmän sekä ympäristökeskusten ja Metsähallituksen työnjakoa, monimuotoisuuden seurantojen ja tietojärjestelmien kehittämistä sekä eliölaajien suojelun kehittämistä selvittävien työryhmien työhön.
7.2 Metsähallitus ottaa huomioon kansainvälisen arvioinnin suositukset Suomen luonnonsuojelualueiden hoidon tehokkuudesta Metsähallituksen toimintaa kehitettäessä mm. toimintatapoja yhtenäistämällä ja ottamalla käyttöön parhaat käytännöt.	7.2 Metsähallitus julkaisi kesällä kansainvälisen arvioinnin suositusten mukaisen Suomen "Puistojen tilaa" kuvaavan laajan raportin. Englanninkielinen "State of the Parks in Finland" -raportti sekä suomen-, englannin-, ruotsin- ja saamenkieliset tiivistelmälehtiset valmistuivat loppuvuodesta. Puistojen tila -raportointi liittyy kotimaassa tehtävän työn kansainväliseen toimintaympäristöön ja pyrkii siten lisäämään henkilöstön tietämystä luontopalvelujen toiminnan kansainvälisistä perusteista. Toimintatapoja yhtenäistettiin ja parhaita käytäntöjä hyödynnettiin mm. kehittämällä ennallistamisen ja luonnonhoidon vaikuttavuuden arviointia ja seurantaa, uusimalla suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet, tekemällä vastuulajien tila-arviointi, laajentamalla vedenalaisen luonnon inventointin alueellista toimintaverkkoa ja tehostamalla sen koordinoitua sekä kehittämällä kulttuuriperinnön inventointimenetelmiä.
7.3 Metsähallitus laskee keväällä 2007 toimintansa kokonaistuottavuuden muutoksen vuosien 2005–2006 välillä osana maa- ja metsätalousministeriön tuottavuuden mittaushanketta.	7.3 Luontopalvelujen kokonaistuottavuusindeksi näytti 0,25 %:n tuottavuuden kasvua vuodesta 2005 vuoteen 2006. Tuottavuusmuutosindeksi vuodesta 2006 vuoteen 2007 oli 98,98 eli kokonaistuottavuus näytti laskeneen 1,2 %. Kokonaistuottavuusindeksi otettiin yhdeksi keskeiseksi tulospalkkiokriteeriksi.
7.4 Metsähallituksen luontopalvelut ottaa käyttöön Netra-järjestelmän vuoden 2007 aikana.	7.4 Vuoden 2007 tavoitteet ja väliraporttien toteutumatiiedot tallennettiin valtion internet-pohjaiseen raportointijärjestelmään, Netraan. Toteutumatiiedot koko vuodelta tallennetaan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen.
7.5 Metsähallituksen luontopalvelut ottaa vuoden 2007 aikana käyttöön Metsähallitus-konserniin hankittavan uuden moniulotteisen suunnittelujärjestelmän.	7.5 Uusi budjetoitsovellus otettiin käyttöön aikataulussaan.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tuotos-, panos- ja tuottavuusindeksit kahdelta vuodelta. Indeksit kertovat muutoksen edelliseen vuoteen verrattuna siten, että edellisen vuoden taso on 100. Tuottavuusindeksin laskentamalli perustuu Tilastokeskuksen menetelmään.

Indeksi	2007	2006
Tuotos	102,51	98,14
Työpanos	96,76	101,38
Kokonaispanos	103,56	97,90
Työn tuottavuus	105,94	96,80
Kokonaistuottavuus	98,98	100,25

4.3 Kannattavuus ja kustannusvastaavuus

Kustannusvastaavuuslaskennan tarkkuutta parannettiin erottamalla julkisoikeudellisista, liiketaloudellisista ja erillislakeihin perustuvista maksullisista suoritteista ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön toimialoihin liittyvät suoritteet toisistaan.

Metsästyslupien ja julkisoikeudellisten kalastuslupien kustannusvastaavuusprosentit ovat edelleen yli sadan. Lupatuloilla toteutettavat eräasioiden hankkeet ovat tosin hieman heikentäneet tulosta. Virkistyskalastusluvut, metsästys- ja kalastusoikeuksien vuokraus sekä siemenmyynti muodostavat pääosan maa- ja metsätalousministeriön toimialan liiketaloudellisista suoritteista ja niiden kannattavuus on hyvä. Tosin eräasioiden hankkeiden aiheuttamat menot rasittavat myös eräasioiden liiketaloudellisten suoritteiden kannattavuutta.

Ympäristöministeriön toimialan julkisoikeudellisiin suoritteisiin kuuluvien moottorikelkkauralupien kannattavuus on 51 %. Laskentatapaa tarkennettiin vuonna 2007 vähentämällä kustannuksista paikallisten henkilöiden uralupien myöntämisestä aiheutuneet kustannukset, koska ne ovat lain mukaan maksuttomia.

Yhteisrahoitteisen toiminnan osalta Metsähallituksen omarahoitusosuus on ollut keskimäärin 20 prosenttia kustannusvastaavuuden yltäessä 80 prosenttiin. Yhteisrahoitteinen toiminta kattaa kaiken muun toiminnan, jota ei rahoiteta talousarviossa osoitetulla rahoituksella ja joka ei ole maksuperustelain mukaista maksullista toimintaa.

5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

5.1 Henkilöstön määrän kehitys

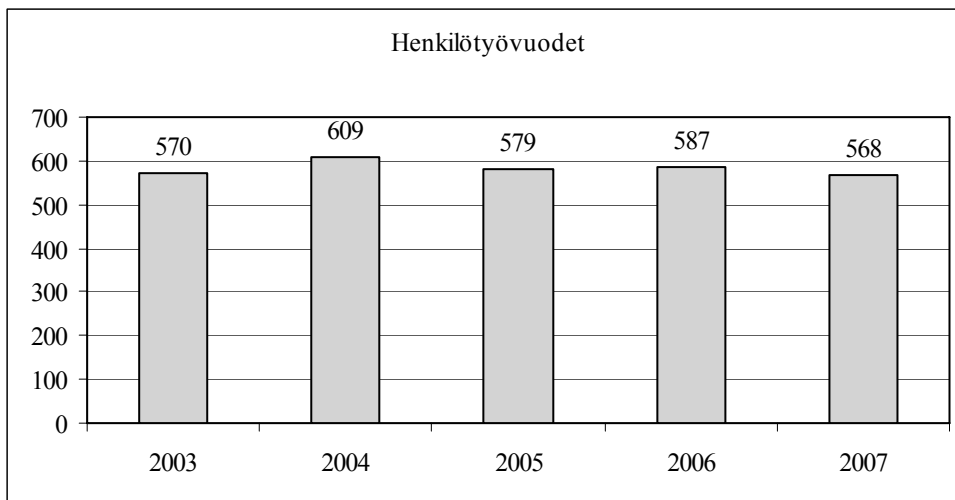
Luontopalveluissa työskenteli vuonna 2007 kaikkiaan 1 004 henkilöä, joista runsas kolmannes oli vakinaisia. Tulosalueen palveluksessa oli vuoden lopussa 359 vakinaista ja 176 määräaikaista henkilöä. Luontopalvelujen kokonaistyöpanos oli 568 henkilötyövuotta, mikä oli 3,2 % vähemmän kuin edellisellä vuonna (587 htv). Maksetut palkat ilman sivukuluja olivat 17,1 miljoonaa euroa.

Määräaikainen henkilöstö teki työpanoksesta 38 % ja määräaikaisena työskenteli vuoden mittaan kaikkiaan 639 henkilöä. Määräaikaisten työpanoksen osuus väheni 13 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Määräaikaista henkilöstöä oli eniten Lapin ja Etelä-Suomen luontopalvelualueissa (molemmissa runsaat 220 henkilöä, Pohjanmaalla 180).

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa 46,5 ja määräaikaisen 39,1 vuotta. Vakinaisen henkilöstön koulutustasoindeksi oli 5,72 (5,67 vuonna 2006).

	2004	2005	2006	2007
Henkilömäärä, yhteensä	1 122	1 026	1 036	1 004
muutos edelliseen vuoteen verrattuna %	2,4	-8,6	1	-3,1
vakinaiset kaikki, lukumäärä / %	324 / 29	341 / 33	361 / 35	365 / 36
määräaikaiset kaikki, lukumäärä / %	798 / 71	685 / 67	675 / 65	639 / 64
Henkilömäärä 31.12.	553	490	564	535
vakinaiset, lukumäärä / %	318 / 68	338 / 69	355 / 63	359 / 67
määräaikaiset, lukumäärä / %	235 / 42	152 / 31	209 / 37	176 / 33
Henkilötyövuodet	609	579	587	568
muutos edelliseen vuoteen verrattuna %	6,8	-4,9	1,4	-3,2
vakinaiset	310	336	337	351
määräaikaiset	299	243	250	217
Henkilöstön keski-ikä 31.12.				
vakinaiset	45	46,5	47,5	46,5
määräaikaiset	40	39	39,2	39,1
45 vuotta täyttäneiden osuus %	44	51	49	51
Vakinaisten koulutustasoindeksi 31.12.	5,46	5,46	5,67	5,72
Palkkasumma, miljoonaa euroa ilman sivukuluja	15,9	16	16,9	17,1

Henkilötyövuosikehitys 2003–2007

5.2 Työpanoksen jakautuminen tehtävittäin ja yksiköittäin

Luontopalvelujen kokonaistyöpanos oli vuonna 2007 yhteensä 568 henkilötyövuotta. Siitä lähes puolet tehtiin luonnon virkistyskäytön ja neljännes luonnonsuojelun tehtävissä. Työmäärä väheni eniten luonnon virkistyskäytössä ja kasvoi muissa kuin ydinprosesseille kirjatuissa tehtävissä.

Ajankäyttö prosesseittain	HTV:t 2006	Osuus %	HTV:t 2007	Osuus %
Luonnonsuojelu	143	24 %	129	23 %
Luonnon virkistyskäyttö	285	49 %	263	46 %
Alueiden hallinta	32	5 %	36	6 %
Eräasiat	47	8 %	48	9 %
Hallinto, kv-asiat ja muut tehtävät	81	14 %	92	16 %
Yhteensä	587	100 %	568	100 %

Lapin ja Etelä-Suomen luontopalveluissa tehtiin 70 % kokonaistyöpanoksesta. Ohjausyksiköissä tehtiin 34 henkilötyövuotta (6 % työpanoksesta).

HTV:t yksiköittäin	HTV:t 2006	Osuus %	HTV:t 2007	Osuus %
Ohjausyksiköt	30	5 %	34	6 %
Etelä-Suomi	208	35 %	217	38 %
Pohjanmaa	158	27 %	136	24 %
Lappi	191	33 %	181	32 %
Yhteensä	587	100 %	568	100 %

Metsähallituksen työllistämät avolaitosvangit tekivät vuonna 2007 yhteensä lähes 23 henkilötyövuotta (ei sisälly luontopalvelujen kokonaistyöpanokseen). Tästä pääosa (19 htv) tehtiin Nuuksion kansallispuistossa. Lisäksi töitä tehtiin Aulangon, Evon, Sipoonkorven, Laajalahden ja Espoonlahden alueilla.

5.3 Työhyvinvointi

Metsähallituksessa lokakuussa 2007 tehdyn työilmapiiritutkimuksen tulokset olivat hyvin samansuuntaiset kuin kaksi vuotta aiemmin tehdyssä tutkimuksessa. Henkilöstön arvio luontopalvelujen toiminnasta oli 3,6 (asteikolla 1–5), jota voidaan pitää varsin hyvänä tuloksena. Esimiestyöskentely arvioitiin tasolle 3,9 ja oma työ tasolle 3,7. Töiden ruuhkautumisen ja kiireen koetaan edelleen lisääntyneen. Tilanteen parantaminen edellyttää johtamisen ja esimiestyön kehittämistä sekä töiden selkeää priorisointia. Henkilöstötutkimuksen tulokset käsitellään yksiköissä ja tiimeissä, ja niiden perusteella valitaan kehittämiskohteet vuodelle 2008.

Sairaustapauksia oli 505 ja niissä menetettyjä työpäiviä 4 291, joista noin puolet aiheutui pitkistä, yli 30 päivää kestäneistä sairauspoissaoloista. Henkilötyövuotta kohden laskettuna menetettyjä työpäiviä oli 7,6, kun vastaava luku edellisvuonna oli 7,2. Työtaturmia kirjattiin 24 ja niissä menetettyjä työpäiviä 482 eli yli kaksi kertaa enemmän kuin edellisena vuonna. Henkilötyövuotta kohden laskettuna työtaturmien vuoksi menetettyjä työpäiviä oli 0,85. Vastaava luku vuonna 2006 oli huomattavasti pienempi (0,38).

Seuraava taulukko sisältää henkilöstön työhyvinvointiin liittyviä tunnuslukuja vuosilta 2004–2006.

	2004	2005	2006	2007
Lähtövaihtuvuus, vakinaiset %	2,2	6,7*	1,7	2,2
Tulovaihtuvuus, vakinaiset %	7,4	7	8,3	3,0
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen (lkm)	2	0	1	1
Sairauspoissaolot, työpäivää / htv	4,6	5,3	7,2	7,6
Työterveyshuolto, euroa / htv (netto)		151	154	166
Työtaturmien lukumäärä	23	24	18	24
työtaturmista johtuvat poissaolot, työpäivää / htv	0,35	0,45	0,38	0,85
Työtyytyväisyys (henkilöstötutkimukset 2003 ja 2005) vuonna 2006 työyhteisön tila-arvio				
arvosana työnantajalle (asteikko 4–10)		8,1		8,1
esimiestyöskentely (asteikko 1–5)		3,8	4,18	3,9
työtyytyväisyys (asteikko 1–5)		3,9	4,11	3,8

* sisältää palvelukeskukseen 31.12.2005 siirtyneet

6 Toiminnan arvioinnit

6.1 Ympäristöjärjestelmä

Metsähallituksella on sertifioitu ISO 14001 -standardin mukainen ympäristöjärjestelmä. Ulkoisessa auditoinnissa luontopalveluja koskevana teemana oli luonnonsuojeluprosessi. Auditoinnissa annettu yksi lievä poikkeama koski palautteiden käsittelyä.

6.2 Metsähallituksen sisäinen tarkastus

Metsähallituksen sisäisen tarkastuksen yksikkö suoritti vuonna 2007 mm. irtaimen omaisuuden rekisteröintijärjestelmään, hankintatoimeen sekä rakennerahastohankkeiden hallintaan liittyvää arviointia ja konsultointia.

6.3 Valtiontalouden tarkastusviraston toiminnantarkastus

Valtiontalouden tarkastusvirasto suoritti vuonna 2007 toiminnantarkastuksen aiheesta Metsähallitus ympäristöministeriön ohjaamana luonnonsuojelijana. Tarkastuskertomus julkaistaan vuonna 2008.

7 Tilinpäätösanalyysi

7.1 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tulos vuonna 2007 oli 49 % alempi kuin vuonna 2006. Tulokseen vaikuttivat kulutason lievän kasvun lisäksi lukuisten rakentamishankkeiden takautuvat kuluksi kirjaukset. Kuluja kasvattivat mm. leasing-menettelyyn siirtyminen työasemien osalta vuoden 2007 alusta sekä lokakuussa 2007 voimaan astuneet uudet virka- ja työehtosopimukset.

Ympäristöministeriöltä ja maa- ja metsätalousministeriöltä saatua perusrahoitusta sekä hankerahoitusta kirjattiin tuotoksi kuluja ja käyttöomaisuuden hankintamenoja vastaava määrä (ei kuitenkaan luonnonsuojelualueiden hankintamenoja, joita vastaava rahoitus kirjattiin suoraan omaan pääomaan). Toiminnan rahoitus kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin tai valtion talousarvios-ta muuhun toimintaan saatuun rahoitukseen sen mukaan, mistä rahoitus on peräisin. Näin ollen myös esim. maakuntien liitoista saatu valtion talousarvion kautta tullut EU-rahoitus sisältyy valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatuun rahoitukseen.

Tase

Julkisten hallintotehtävien omaa pääomaa kasvattivat vuonna 2007 luonnonsuojelualueiden hankinnat ja hallinnansiirrot. Metsähallituksen Laatumaan toteuttamia hankintoja oli noin 7 miljoonaa ja hallinnansiirtoja tehtiin noin 9 miljoonalla eurolla.

Leasing-menettelyyn siirtyminen työasemien hankinnoissa näkyy vähennyksenä kone- ja laiteomaisuudessa. Osuudet osakeyhtiöissä kasvoivat, kun Kiinteistöosakeyhtiö Sunnaniin Korppoossa sijoitettiin 100 000 euroa. Omistusosuus yhtiössä pysyi kuitenkin 25 prosentissa.

Siirtosaamiset kasvoivat yli kaksinkertaisiksi, koska ne tehtiin vuonna 2007 täysimääräisesti hankerahoituksen osalta. Vuonna 2006 siirtosaamiskirjauksia ei tehty työministeriön investointirahoituksella toteutettujen rakentamishankkeiden osalta. Myös muut saamiset ovat kauttaaltaan kasvaneet. Saamisten määrän kasvu heijastuu myös suoraan pankkitilin saldon pienenemiseen.

Rahoituslaskelma

Luontopalvelujen rahavarat vähentyivät vuoden 2006 lopun tilanteesta lähes 40 prosenttia. Merkittävin syy tähän on, että vuoden 2007 aikana toteutettiin vuodelta 2006 jatkuneita hankkeita, joihin käytettiin edelliseltä vuodelta siirtyneitä säästöjä.

Myynti- ja siirtosaamisten merkittävä kasvu edellisvuodesta johtuu siitä, että hankerahoituksen jaksotuskirjaukset tehtiin vuonna 2007 kattavammin kuin edellisenä vuonna. Lukuisa määrä laajoja EU-hankkeita (esim. Metsä Life, Coastsust-interreg, Balance interreg, Bird) päättyi vuoden 2007 lopussa ja loppumaksatukset saapuvat vasta vuoden 2008 puolella.

7.4 Valtion talousarviosta saatujen määrärahojen käyttö

Valtion talousarviosta saadut määrärahat on eritelty tuloslaskelmaa täydentävässä liitelaskelmassa. Pääosa rahoituksesta käytettiin ohjaavien ministeriöiden kanssa sovittujen tehtävien tekemisestä aiheutuneiden menojen maksamiseen. Valtion talousarvion kautta tulee myös hankerahoitusta ja muuta täydentävää toiminnan rahoitusta.

Oikeusministeriön pääluokasta saadulla rahoituksella maksetaan avolaitosvankien työpanoksesta aiheutuvia kuluja. Vankityötä käytetään Etelä-Suomen luonnon virkistyskäytön kohteiden rakennusten ja rakenteiden rakentamis- ja huoltotöissä, mm. Nuuksiossa ja Hämeessä. Sisäministeriön pääluokasta saatu raha koostuu pääosin Kainuun kehittämisrahasta, jolla kunnostettiin ja ylläpidettiin virkistyskäytön kohteiden palvelurakenteita Kainuussa. Opetusministeriöltä saatu rahoitus on ESR:n kansallista rahoitusosuutta Hailuodon luontotalon ja Kalajoen meriluontokeskuksen rakentamiseen. Hankkeiden EU-osuus sisältyy kohtaan muu rahoitus valtion talousarviosta.

Pääosa maa- ja metsätalousministeriön erillishajoituksesta käytettiin kolta-alueen kalastuksen kehittämishankkeisiin.

Työministeriön pääluokasta saatu rahoitus sisältää työllistämishajoitusta (1,1 milj. euroa) ja investointitukea (2,4 milj. euroa). Työllistämishajoitukseen palkatut henkilöt työskentelivät pääosin luonnon virkistyskäytön palvelurakenteiden huollon ja ylläpidon tehtävissä. Vuonna 2007 merkittävin investointitukea saanut rakentamishanke oli luontokeskus Kellokkaan laajennus (n. 1,3 milj. euroa).

Ympäristöministeriön muu kuin perusrahoitus käsittää lajistoinventointihankkeen rahoituksen, Interreg-hankkeiden kansallisen osuuden sekä muita erillishankerahoja. Keskeisiä ympäristöministeriön kautta rahoitettuja Interreg-hankkeita olivat vesiluonnon Balance-hanke, Oulanka–Paanajärvi-interreg, Inari–Pasvik sekä People, Nature and Harbour, joista kolmeen viimeiseen kuului myös Venäjälle sijoittunut Tacis-osuus. Hankkeiden Tacis-rahoitus sisältyy muuhun rahoitukseen.

7.5 Muun rahoituksen käyttö

Muu kuin valtion talousarviosta saatu rahoitus koostuu maksullisen toiminnan tulorahoituksesta, hankerahoituksesta sekä muusta täydentävästä rahoituksesta. Maksullisen toiminnan tulorahoitusta käytetään maksullisen toiminnan suoritteiden valmistamisesta aiheutuviin menoihin.

Siemenmyynnistä saatua rahoitusta käytetään siemenhuollosta aiheutuvien menojen lisäksi myös maa- ja metsätalousministeriön kanssa sovittujen muiden tehtävien hoitamiseen. Eräsioiden lupamyynnistä saatua rahoitusylijäämää käytetään kala- ja riistataloudellisten hankkeiden toteuttamiseen, joista keskeisin vuonna 2007 alkanut hanke on Riistan elinympäristöjen aktiivinen hoito (REAH).

Ennallistamistöistä saadun puun myynnistä kertynyttä sekä muuta maksullisen toiminnan ylijäämää käytetään rakennerahastohankkeiden omarahoitusosuutena, sillä nykyisten säännösten mukaan Metsähallitus ei voi käyttää siihen perusrahoitustaan, koska sillä katsotaan olevan samanlaiset käyttörajoitukset kuin virastojen toimintamäärärahoilla.

Muu kuin valtion talousarviosta tullut hankerahoitus sisältää pääosin Life-hankkeiden EU-rahoitusta. Muuta hankerahoitusta, joka ei tule valtion talousarvion kautta, saatiin myös Tacis-

hankkeisiin sekä Coastsust-interreg-hankkeeseen. Keskeisiä Life-hankkeita vuonna 2007 olivat Metsä-Life sekä Vihreä vyöhyke -Life.

7.6 Kustannuslaskennan periaatteet

Menojen jakautuminen prosesseittain laskettiin kirjanpidon tietojen perusteella hyödyntäen prosessijakoa noudattavaa kustannuspaikkaryhmittelyä. Kustannusvastaavuuslaskelmat laadittiin kustannuslaskennan periaatteilla, jotka perustuvat sekä kirjanpitoon että säännölliseen ajankäytön seurantaan.

Kustannuslaskennassa kaikki palkkausmenot kohdennetaan tehtäville ajankäytön mukaisessa suhteessa. Maksullisen toiminnan välitön työaika kohdennetaan suoraan suoriteryhmillä. Välillinen työaika ja muut kustannukset kohdennetaan välittömän työajan suhteessa. Maksulliseen toimintaan käytetty välitön työaika on yhteensä 10,7 % koko työpanoksesta.

Maksullisen toiminnan pääomakustannukset ovat 10,7 % poistoista ja keskimääräisen käyttöomaisuuden korkokustannuksesta. Korkoprosenttina on käytetty Valtiokonttorin määräyksen mukaista nimelliskorkoa, joka vuodelle 2007 oli 3 %.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmassa täydentävällä rahoituksella rahoitetut hankkeet ja muu toiminta määriteltiin rahoituslajiperusteisesti. Hankkeiden omarahoitukseen laskettiin mukaan maksullisen toiminnan ylijäämillä ja perusrahoituksella maksetut hankemenot. Pääomakustannukset sekä muut yhteiskustannukset kohdennettiin yhteisrahoitteiseen toimintaan palkkamenojen suhteessa.

8 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

8.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA (euroa)	<u>1.1.–31.12.2007</u>	<u>1.1.–31.12.2006</u>
LIIKEVAIHTO	7 187 902,80	6 966 759,31
Liiketoiminnan muut tuotot	1 640 917,67	2 697 353,92
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 696 740,34	1 403 641,01
Varastojen muutos	368 271,92	7 817 809,29
Ulkopuoliset palvelut	5 023 727,53	4 934 229,42
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	16 773 294,69	16 259 941,47
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	3 092 404,30	2 653 321,99
Muut henkilösivukulut	752 488,30	667 389,09
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	2 494 568,24	2 615 381,73
Liiketoiminnan muut kulut	<u>16 369 134,07</u>	<u>14 274 889,26</u>
	46 570 629,39	50 626 603,26
LIIKEVOITTO	-37 741 808,92	-40 962 490,03
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	0,00	0,00
Muut korko- ja rahoitustuotot	542 330,10	491 890,17
Korkokulut ja muut rahoituskulut	<u>2 376,36</u>	<u>708,22</u>
VOITTO ENNEN VALTION TALOUSARVIOSTA MUUHUN TOIMINTAAN SAATUA RAHOITUSTA	-37 201 855,18	-40 471 308,08
Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatu rahoitus	38 901 413,62	43 803 353,21
TILIKAUDEN VOITTO	<u>1 699 558,44</u>	<u>3 332 045,13</u>

8.2 Tase

TASE (euroa)	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	86 069,76	74 514,53
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>38 473,80</u>	<u>64 103,06</u>
	124 543,56	138 617,59
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	974 717 601,45	958 153 706,04
Tiet	951 429,79	1 064 164,20
Rakennukset ja rakennelmat	21 585 318,47	19 789 149,49
Koneet ja kalusto	1 272 412,26	1 390 370,78
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>3 934 426,19</u>	<u>3 610 280,49</u>
	1 002 461 188,16	984 007 671,00
Sijoitukset		
Osuudet saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöissä	565 111,43	565 111,43
Osuudet osakkuusyhtiöissä	436 376,00	336 376,00
Muut osakkeet ja osuudet	<u>21 511,23</u>	<u>21 511,23</u>
	1 022 998,66	922 998,66
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 003 608 730,38	985 069 287,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet	<u>4 132 815,15</u>	<u>4 501 087,07</u>
	4 132 815,15	4 501 087,07
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	2 445 365,43	1 743 354,69
Saamiset liikelaitoksen liiketoiminnalta	243 100,22	78 546,41
Saamiset saman liikelaitoksen tytäryhtiöiltä	37 326,27	103 404,10
Muut saamiset	118 157,11	5 000,00
Siirtosaamiset	<u>3 241 524,71</u>	<u>1 498 965,69</u>
	6 085 473,74	3 429 270,89
Rahat ja pankkisaamiset	<u>7 191 768,73</u>	<u>11 896 526,68</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	17 410 057,62	19 826 884,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 021 018 788,00</u>	<u>1 004 896 171,89</u>

VASTATTAVAA	31.12.2007	31.12.2006
OMA PÄÄOMA		
Muu oma pääoma	1 000 761 886,30	983 989 290,41
Edellisten tilikausien voitto	4 989 788,91	1 657 743,78
Tilikauden voitto	1 699 558,44	3 332 045,13
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 007 451 233,65	988 979 079,32
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	6 934 896,84	9 111 790,02
Ostovelat	1 384 729,15	797 078,32
Velat liikelaitoksen liiketoiminnalle	2 050 530,49	2 883 386,47
Velat saman liikelaitoksen tytäryhtiöille	6 228,53	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	3 191 169,34	3 124 837,76
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 567 554,35	15 917 092,57
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 021 018 788,00	1 004 896 171,89

8.3 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA (euroa)	Julkiset hallintotehtävät 1.1.–31.12.2007	Julkiset hallintotehtävät 1.1.–31.12.2006
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myynnistä saadut maksut	4 644 857,06	8 034 770,21
Muista tuotoista saadut maksut	1 492 989,40	2 143 972,00
Maksut toiminnan kuluista	-46 148 848,23	-38 203 243,90
Toiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	-40 011 001,77	-28 024 501,69
Maksetut korot ja rahoituskulut	-2 376,36	-708,22
Saadut korot	542 330,10	491 890,17
Saadut osingot	0,00	0,00
Maksetut välittömät verot	0,00	0,00
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	-39 471 048,03	-27 533 319,74
Liiketoiminnan satunn.eristä johtuva rahavirta	0,00	0,00
Toiminnan rahavirta	-39 471 048,03	-27 533 319,74
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Luonnonsuojelualueostot ja rakenn.	-7 148 733,92	-9 336 209,88
Käyttöomaisuuden ostot, ministeriöiden rahoitus	-3 849 650,43	-3 855 771,41
Käyttöomaisuuden ostot, EU-rahoitus	-71 114,61	-36 440,47
Käyttöomaisuuden ostot, muu rahoitus	-147 931,76	-108 953,68
Investoinnit aineellisiin ja aineett. hyödykkeisiin		-282 906,19
Aineellisten ja aineett. hyödykkeiden luovutustulot	33 573,26	8 090,81
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin		
Investoinnit osakkuusyhtiöosakkeisiin	-100 000,00	0,00
Investointien rahavirta	-11 283 857,46	-13 612 190,82
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Valtion talousarviorahoitus muuhun toimintaan	38 901 413,62	36 112 768,63
Omistajien sijoitus luonnonsuojelualueiden hankintaan	7 148 733,92	9 336 209,88
Maksettu voitontuloutus	0,00	0,00
Rahoituksen rahavirta	46 050 147,54	45 448 978,51
RAHAVAROJEN MUUTOS		
	-4 704 757,95	4 303 467,95
Rahavarat 1.1	11 896 526,68	7 593 058,73
Rahavarat 31.12	7 191 768,73	11 896 526,68

8.4 Liitetiedot

8.4.1 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot

Liikevaihto toimialoittain	2007	2006
Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto		
Julkisoikeudelliset suoritteet		
metsästysluvat	2 258 502,54	2 092 065,46
kalastusluvat	218 239,15	184 018,33
muut julkisoikeudelliset suoritteet	1 032,90	1 401,15
Liiketaloudellisesti hinnoitellut		
metsästysalueiden vuokraus	544 026,43	559 379,54
kalastusalueiden vuokraus	130 462,26	127 441,71
kalastusluvat	772 033,39	676 475,34
siemenmyynti	920 530,61	798 980,09
Erillislainsäädäntöön perustuvat		
vesialuekorvaukset (kalastukseen liittyen)	149 284,16	154 458,86
Yhteensä	4 994 111,44	4 594 220,48
Ympäristöministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto		
Julkisoikeudelliset suoritteet		
uraluvat	83 857,14	84 396,04
luonnonsuojelusäädöksiin perustuvat päätökset ja luvat	1 671,00	4 040,00
Liiketaloudellisesti hinnoitellut		
alueiden pitkäaikainen vuokraus ja käyttöoikeuden luovutus	397 291,72	371 674,89
majoitustoiminta ja muu tilojen vuokraus	376 664,23	327 850,50
puun myynti (ennallistamisalueilta ym.)	347 683,21	527 087,00
luonto-opastuksen ja neuvonnan tuotteet	500 763,02	444 245,05
kirjat ja luonnonsuojelun julkaisusarja	117 429,99	110 181,57
muut liiketaloudelliset suoritteet	256 819,74	407 368,87
Erillislainsäädäntöön perustuvat		
valtauskorvaukset	105 114,92	78 004,96
kaivospiirimaksut	6 496,39	17 689,95
Yhteensä	2 193 791,36	2 372 538,83
Liikevaihto yhteensä	7 187 902,80	6 966 759,31

Liiketoiminnan muut tuotot	2007	2006
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	170 504,28	555 078,20
Vakuutuskorvaukset	0,00	101 236,29
Avustukset	20 547,97	29 361,29
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	-76,01	-1 696,28
Muut tuotot	1 003 855,05	1 297 115,28
Muut tuotot, sisäiset	446 086,38	716 259,14
Yhteensä	1 640 917,67	2 697 353,92

Suunnitelman mukaiset poistot	2007	2006
Aineettomien oikeuksien poistot	38 953,34	38 807,24
Teiden ja muiden maarakenteiden poistot	112 734,41	112 734,60
Muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	25 629,26	19 251,53
Rakennusten ja rakennelmien poistot	1 691 122,17	1 672 823,50
Koneiden, laitteiden ja kaluston poistot	626 129,06	771 764,86
Yhteensä	2 494 568,24	2 615 381,73

Suunnitelman mukaiset poistoajat

Aineettomat oikeudet, muut pitkävaik. menot	4–5 vuotta
Sora-alueet	substanssipoisto
Tiet	pääosin 25 vuotta
Kalarakenteet	pääosin 10 vuotta
Uittorakenteet	25 vuotta
Rakennukset	20–40 vuotta
Rakennelmat	4–10 vuotta
Koneet ja kalusto	4–8 vuotta

Korko- ja rahoitustuotot	2007	2006
Osinkotuotot	0,00	0,00
Korkotuotot	542 330,10	491 890,17
Yhteensä	542 330,10	491 890,17
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut	-2 376,36	-708,22
Yhteensä	-2 376,36	-708,22
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	539 953,74	491 181,95

Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatu rahoitus

Valtion talousarviossa muuhun toimintaan osoitettu rahoitus	2007	2006
Maa- ja metsätalousministeriön pääluokka		
30.63.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät	5 973 603,25	5 328 729,26
Ympäristöministeriön pääluokka		
35.20.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	24 754 722,29	23 412 431,72
35.20.76 Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (kulujen osuus)	932 071,19	1 487 287,35
Valtion talousarviossa muuhun toimintaan osoitettu rahoitus yht.	31 660 396,73	30 228 448,33
Muu rahoitus, joka on saatu valtion talousarviosta	2007	2006
Oikeusministeriön pääluokka	258 531,82	170 567,48
Sisäasiainministeriön pääluokka	569 121,15	799 419,59
Opetusministeriön pääluokka	206 535,27	118 576,38
Maa- ja metsätalousministeriön pääluokka	39 664,00	41 447,30
Työministeriön pääluokka	3 521 372,13	3 733 767,58
Ympäristöministeriön pääluokka	870 711,83	590 491,93
Muu rahoitus valtion talousarviosta	114 879,76	5 622,18
Hankerahoittajien kautta saadut rakennerahastohankkeiden valtion rahoitusosuudet	1 660 200,93	424 427,86
Muu valtion talousarviosta saatu rahoitus yhteensä	7 241 016,89	5 884 320,30
Käpysavotan ennakoiden tuloutus	0,00	7 690 584,58
Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatu rahoitus	38 901 413,62	43 803 353,21

8.4.2 Tasetta täydentävät liitetiedot

Omaisuserä (milj. euroa)	Aineett. hyödykk.	Maa- ja vesialueet	Tiet, maa- ja vesi- rak.	Raken- nukset ja rakennelmat	Koneet, kalusto ja muut ai- neell.	Keskener. hankkeet	Osakkeet ja osuu- det	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,306	958,154	1,863	27,878	5,197	3,610	0,923	997,931
Arvonkorotus 1.1.05	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muu muutos 1.1.05	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Lisäykset	0,051	18,166	0,000	3,510	0,699	0,324	0,100	22,849
Vähennykset	0,000	1,602	0,000	0,004	0,432	0,000	0,000	2,038
Siirrot erien välillä								0,000
Hankintameno 31.12.	0,357	974,718	1,863	31,384	5,463	3,934	1,023	1 018,742
Kert.poistot 1.1	0,167	0,000	0,799	8,089	3,808	0,000	0,000	12,862
Vähenn. ja siirt. kert.poistot				0,019	-0,242			-0,244
Tilikauden poisto	0,065	0,000	0,113	1,691	0,626			2,516
Arvonlennukset								0,000
Kertyneet poistot 31.12.	0,232	0,000	0,911	9,799	4,192	0,000	0,000	15,134
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,139	958,154	1,064	19,789	1,390	3,610	0,923	985,069
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,125	974,718	0,951	21,585	1,272	3,934	1,023	1 003,608
Tuotannon koneet ja laitteet								
Kirjanpitoarvo 31.12.					1,272			

Osakkeet ja osuudet, kirjanpitoarvo, euroa		
	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>
Tytäryhtiöosakkeet	565 111,43	565 111,43
Osakkuusyhtiöosakkeet	436 376,00	336 376,00
Muut osakkeet	21 511,23	21 511,23
	1 022 998,66	922 998,66

Tytäryhtiöosakkeet, euroa		
Kiinteistö Oy Järviluonnonkeskus, Rantasalmi		
omistus- %	66,7	565 111,43
Osakkuusyhtiöosakkeet, euroa		
Fastighets Ab Sunnan, Korppoo		
omistus-%	25	436 376,00

	Saamiset liikelaitoksen liiketoiminnalta, euroa		Tytäryhtiöiltä		Yhteensä	
	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>
Myyntisaamiset	138 799,67	57 520,53	10 611,09	69 201,03	149 410,76	126 721,56
Siirtosaamiset	104 300,55	21 025,88	26 715,18	34 203,07	131 015,73	55 228,95
Sisäiset saamiset yhteensä	243 100,22	78 546,41	37 326,27	103 404,10	280 426,49	181 950,51

<u>Siirtosaamiset, euroa</u>	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>
LIFE-hankkeet, tulojäämät	918 552,58	546 630,33
EU:n rakennerahastohankkeet, tulojäämät	1 012 829,98	830 065,04
Työllisyystyöohjelmahankkeet, tulojäämät	1 200 250,05	0,00
Muut tulojäämät	71 658,78	122 018,32
Muut menoennakot / ostolaskut ja muut	38 233,32	252,00
Yhteensä ulkoiset siirtosaamiset	3 241 524,71	1 498 965,69

	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>
Muut annetut ennakot, euroa	118 157,11	5 000,00

<u>Oma pääoma, euroa</u>	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>
Muu oma pääoma 1.1.	983 989 290,41	957 321 280,09
Saatu hallinnansiirroilla tilikauden aikana	9 614 782,65	9 386 339,27
Saatu valtionperintöinä tai lahjana tilikauden aikana	0,00	6 094,00
Maankäyttömuutokset, virheen korj.	9 079,32	7 939 367,17
Omistajan sijoitus luonnonsuojelualueiden hankintaan	7 148 733,92	9 336 209,88
Muu oma pääoma 31.12.	1 000 761 886,30	983 989 290,41
Edellisten tilikausien voitto		
Aloittava tase 1.1.	4 989 788,91	1 657 743,78
Poistoerosta siirretty omaan pääomaan		
Tilikauden voitto	1 699 558,44	3 332 045,13
Vapaa oma pääoma 31.12.2007	6 689 347,35	4 989 788,91
Oma pääoma yhteensä 31.12.	1 007 451 233,65	988 979 079,32

<u>Saadut ennakot, euroa</u>	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>
EU-rahoitteiset	106 242,35	456 588,10
Ympäristöministeriöltä	4 813 283,28	7 084 070,72
Maa- ja metsätalousministeriöltä	1 256 165,87	1 536 317,12
Muut	759 205,34	34 814,08
Yhteensä	6 934 896,84	9 111 790,02

<u>Velat liikelaitoksen liiketoiminnalle</u>	<u>Liiketoiminnalle</u>		<u>Tytäryhtiöille</u>		<u>Yhteensä</u>	
	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>
Ostovelat	514 233,36	200 655,72	6 228,53	0,00	520 461,89	200 655,72
Muut velat	18 721,44	40 357,77	0,00	0,00	18 721,44	40 357,77
Siirtovelat	1 517 575,69	2 642 372,98	0,00	0,00	1 517 575,69	2 642 372,98
Yhteensä	2 050 530,49	2 883 386,47	6 228,53	0,00	2 056 759,02	2 883 386,47

Siirtovelat, euroa	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>
Ennakonpidätys- ja sos.turvam. ja muut lakisääät. henkilöstökulut	685 819,76	688 370,05
Lomapalkkavelka sos.kuluineen	2 408 954,90	2 300 281,09
ALV-velka	-18 099,73	23 641,10
Muut	114 494,41	112 545,52
Yhteensä ulkoiset siirtovelat	3 191 169,34	3 124 837,76

Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>
Ennakonpidätykset	313 128,98	328 742,36
Sosiaaliturvamaksuvelka	37 495,61	38 257,26
VaEL-velka	294 842,69	285 194,57
LEL- ja TAEL-velat	0,00	4 040,73
Työttömyysvakuutusmaksut	32 391,83	32 135,13
Yhteensä	677 859,11	688 370,05

8.4.3 Vastuusitoumukset, henkilöstö ja kiinteän omaisuuden muutokset

Vastuusitoumukset milj. euroa	2007	2006
Leasingvastuut		
tilikaudella maksetut	0,252	0,213
Leasingsopimuksissa on lunastusehto jäännösarvon saavuttaessa sovitun tason. Sopimukset ovat irtisanottavissa 3 kk:n irtisanomisajalla.		

Henkilöstön lukumäärä, henkilötyövuosia	2007	2006
Toimihenkilöt	568	587

KIINTEÄN OMAISUUDEN MUUTOKSET	MUUTOS MAA-ALA	MUUTOS VESIALA	LKM	MUUTOS TASEARVO
Lisäykset	HA	HA		EURO
Hallinnansiirto luonnonsuojelutark.	6 469,71	639,41	473	9 291 450,00
Kauppa luonnonsuojelutarkoitukseen	1 346,23	18,30	122	6 244 593,80
Lunastus	84,42	205,59	7	71 052,93
Muu saanto (saantoselitys)	0,00	181,59	4	9 079,32
Sisäinen kauppa (mt:lta lp:lle)	870,26	297,08	54	1 497 627,50
Tilusvaihto luonnonsuojelutarkoitukseen	138,66	29,19	18	139 383,00
Vaihto luonnonsuojelutarkoitukseen	464,84	276,69	46	647 316,50
Varainsiirtovero	0,00	0,00	123	253 568,24
Virheen korj. (kirjanpitoarvo)	51,35	0,00	1	11 925,00
Yhteensä	9 425,47	1 647,84	848	18 165 996,29

KIINTEÄN OMAISUUDEN MUUTOKSET	MUUTOS MAA-ALA	MUUTOS VESIALA	LKM	MUUTOS TASEARVO
Vähennykset	HA	HA		EURO
Jakosopimus	-9,20	0,00	1	-967,00
Kauppa	-4,40	-3,52	13	-25 847,00
Lunastus	-5,87	0,00	14	-9 320,00
Tilusvaihto luonnonsuojelutarkoitukseen	-194,74	-37,17	17	-139 535,00
Vaihto luonnonsuojelutarkoitukseen	-691,53	-259,91	46	-1 385 805,38
Virheen korj. (kirjanpitoarvo)	-74,74	-24,80	5	-40 626,50
Yhteensä	-980,47	-325,40	96	-1 602 100,88

8.4.4 Julkisiin hallintotehtäviin osoitettu rahoitus valtion talousarviosta

Talousarviotili	TA 2007	4. LTA 2007	Talousarviot yht. 2007	Siirtynyt vuodelta 2006	Käytettävissä 2007	Käyttö 2007	Siirtyy vuodelle 2008
30.63.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (MMM)	5 790 000	0	5 790 000	1 536 317	7 326 317	5 970 151	1 356 166
35.20.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (YM) (1)	23 778 000	300 000	24 078 000	4 234 127	28 312 127	24 718 233	3 593 894
35.20.76 Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (YM) (2)	6 700 000	0	6 700 000	2 819 944	9 519 944	8 080 805	1 439 139
Talousarviossa osoitettu rahoitus yhteensä	36 268 000	300 000	36 568 000	8 590 388	45 158 388	38 769 189	6 389 199
Vähennetään suoraan omaan pääomaan kirjattu investointirahoitus						-7 148 734	
Lisätään laskutetut erillirahoitukset, jotka nettoutettu rahoituslajeille						39 941	
Muu valtion talousarviosta saatu rahoitus						7 241 017	
Valtion talousarviosta saatu rahoitus yhteensä						38 901 413	

(1) Vuodelta 2006 siirtyneiden erien määrää oikaistu + 5 368 eurolla.

(2) Luonnonsuojelualueiden hankkimismäärärahasta 1 000 000 euroa saatu täydentävässä sopimuksessa.

Seuraavassa taulukossa on eritelty tulossopimukseen sisältynyt muu kuin talousarviossa Metsähallitukselle osoitettu rahoitus. Käyttö sisältyy yllä olevan taulukon kohtaan Muu valtion talousarviosta saatu rahoitus.

Muu rahoitus, joka on sisältynyt varsinaisiin tai täydentäviin tulossopimuksiin	TA	4. LTA	Talous-	Siirtynyt	Käytettä-	Käyttö	Siirtyy
	2007	2007	arviot yht. 2007	vuodelta 2006	vissä 2007	2007	vuodelle 2008
Ympäristöministeriöltä saatu määräraha Jussarön maanpuhdistusta varten	0	0	0	30 000	30 000	30 000	0
Ympäristöministeriöltä saatu määräraha lajistoinventointihankkeen toteuttamiseen	300 000	0	300 000	0	300 000	219 749	80 251
Ympäristöministeriön sijoitusmenomääräraha Merenkurkun kiinteistöyhtiön perustamista varten	0	300 000	300 000	0	300 000	0	300 000
Muu sopimusrahoitus yhteensä	300 000	300 000	600 000	30 000	630 000	249 749	380 251

Seuraavissa taulukoissa on eritelty valtion talousarviossa osoitetun rahoituksen tulot ja menot momenteittain. Muu laskutettu rahoitus sisältää eri tarkoituksiin saatua laskutettua erillisrahoitusta.

30.63.50	Tot. 2007	Tot. 2006	Tot. 2005
Palkkausmenot	2 823 048,30	2 621 796,35	2 879 466,16
Muut kulutusmenot	3 619 812,67	3 341 189,08	3 080 682,32
Maanhankintainvestoinnit	0,00	0,00	0,00
Muut investoinnit	501 783,48	205 026,75	254 366,93
Tulot (pääosin siemenmyyntiä)	-971 041,20	-839 282,92	-563 631,09
Muu laskutettu rahoitus	-3 452,00	0,00	0,00
Nettokäyttö	5 970 151,25	5 328 729,26	5 650 884,32
35.20.52	Tot. 2007	Tot. 2006	Tot. 2005
Palkkausmenot	11 921 782,53	11 773 030,41	11 624 992,73
Muut kulutusmenot	11 672 052,27	10 519 348,61	10 290 617,23
Maanhankintainvestoinnit	0,00	0,00	0,00
Muut investoinnit	1 217 202,91	1 320 781,69	705 056,86
Tulot	-56 315,41	-200 728,99	-187 644,49
Muu laskutettu rahoitus	-36 489,31	-5 368,00	0,00
Nettokäyttö	24 718 232,99	23 407 063,72	22 433 022,33

35.20.76	Tot. 2007	Tot. 2006	Tot. 2005
Palkkausmenot	62 864,61	99 809,23	0,00
Muut kulutusmenot	869 206,58	1 387 478,12	1 668 873,68
Maanhankinnan kulut yhteensä	932 071,19	1 487 287,35	1 668 873,68
Maanhankintainvestoinnit	7 263 366,09	9 820 345,53	10 594 627,05
Muut investoinnit	0,00	0,00	0,00
Tulot (myyntivoitot ja myyntitappiot)	-114 632,17	-484 135,65	-736 942,17
Maanhankinnan nettomenot yhteensä	7 148 733,92	9 336 209,88	9 857 684,88
Nettokäyttö	8 080 805,11	10 823 497,23	11 526 558,56

8.4.5 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus

Seuraavassa taulukossa on eritelty toiminnan muihin tuottoihin kirjatut tulot rahoittajittain. Sellainen EU-rahoitus, joka kulkee valtion talousarvion kautta, sisältyy valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatuun rahoitukseen, joka on eritelty luvussa 8.4.1.

Tuotot rahoituslähteittäin	2007	2006	2005
Euroopan aluekehitysrahasto	254 512,76	545 170,48	197 073,77
EU:n ympäristörahoitus (Life)	284 754,13	603 684,88	933 000,93
Muu EU-rahoitus	129 460,74	5 027,95	0,00
Muut rahoittajat	335 127,42	143 231,97	116 870,71
Yhteensä	1 003 855,05	1 297 115,28	1 246 945,41

8.4.6 Kustannusvastaavuuslaskelmat

Julkisoikeudelliset suoritteet (1000 e)	YM:n toimiala		MMM:n toimiala		Suoritteet yhteensä	
	Tot. 2007	Tot. 2006	Tot. 2007	Tot. 2006	Tot. 2007	Tot. 2006
Tuotot	85,5	88,4	2 477,8	2 277,5	2 563,3	2 365,9
Henkilöstökustannukset	97,3	206,7	641,2	331,7	738,5	538,4
Muut erilliskustannukset	19,5	57,8	1 466,3	876,6	1 485,8	934,3
Poistot ja korot	15,1	12,5	99,7	57,1	114,8	69,6
Osuus yhteiskustannuksista	34,9	58,1	229,8	265,5	264,7	323,6
Kustannukset yhteensä	166,8	335,1	2 437,0	1 530,8	2 603,8	1 865,9
Kustannusvastaavuus	-81,3	-246,7	40,8	746,7	-40,5	500,0
Kustannusvastaavuus, %	51 %	26 %	102 %	149 %	98 %	127 %

Liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet (1000 e)	YM:n toimiala		MMM:n toimiala		Suoritteet yhteensä	
	Tot. 2007	Tot. 2006	Tot. 2007	Tot. 2006	Tot. 2007	Tot. 2006
Tuotot	1 996,7	2 188,3	2 367,1	2 162,3	4 363,8	4 350,6
Henkilöstökustannukset	903,9	1 131,0	493,4	344,3	1 397,3	1 475,3
Muut erilliskustannukset	468,4	677,2	1 221,2	786,2	1 689,6	1 463,4
Poistot ja korot	140,6	117,0	76,7	73,4	217,3	190,4
Osuus yhteiskustannuksista	324,0	546,6	176,9	341,4	500,9	888,0
Kustannukset yhteensä	1 836,9	2 471,8	1 968,2	1 545,2	3 805,0	4 017,0
Kustannusvastaavuus	159,8	-283,5	398,9	617,1	558,8	333,6
Kustannusvastaavuus, %	109 %	89 %	120 %	140 %	115 %	108 %

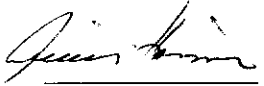
Erillislainsäädäntöön perustuvat suoritteet (1000 e)	YM:n toimiala		MMM:n toimiala		Suoritteet yhteensä	
	Tot. 2007	Tot. 2006	Tot. 2007	Tot. 2006	Tot. 2007	Tot. 2006
Tuotot	111,6	95,7	149,3	154,5	260,9	250,2
Henkilöstökustannukset	53,2	40,0	5,6	9,0	58,8	49,0
Muut erilliskustannukset	0,0	0,0	4,4	5,0	4,4	5,0
Poistot ja korot	8,3	4,7	0,9	1,7	9,1	6,4
Osuus yhteiskustannuksista	19,1	22,0	2,0	7,6	21,1	29,6
Kustannukset yhteensä	80,5	66,7	12,9	23,3	93,4	90,0
Kustannusvastaavuus	31,1	29,0	136,4	131,2	167,5	160,2
Kustannusvastaavuus, %	139 %	143 %	1159 %	664 %	279 %	278 %

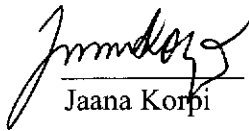
Yhteisrahoitteinen toiminta

Tuotot (1000 e)	2007	2006
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot		
valtion talousarviorahoitus	5 520	5 884
EU-rahoitus	2 265	1 154
muu rahoitus	457	143
Tuotot yhteensä	8 242	7 181
Henkilöstökustannukset	4 280	4 375
Muut erilliskustannukset	3 992	2 602
Poistot ja korot	521	584
Osuus yhteiskustannuksista	1 534	1 221
Kustannukset yhteensä	10 327	8 782
Kustannusvastaavuus	-2 085	-1 601
Kustannusvastaavuus, %	80 %	82 %

Allekirjoitus

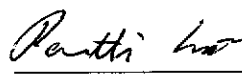
Vantaalla 28. päivänä helmikuuta 2008

Aulikki Heinonen

Jaana Korpi

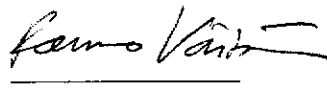

Timo E. Korva

Aulis Lyhykäinen

Pentti Lähteenoja
hallituksen pj

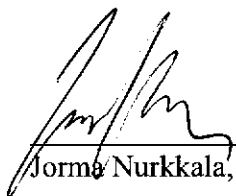

Riitta Rainio

Helena Wallden

Rauno Väisänen
luontopalvelujohtaja

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vantaalla 18. päivänä maaliskuuta 2008.

Jorma Nurkkala, KHT, JHTT

Leif-Erik Forsberg, KHT, JHTT

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 170 Heinonen, M. (ed.) 2007: State of the Parks in Finland. Finnish protected areas and their management from 2000 to 2005. 313 s.
- No 171 Leppänen, T., Osmonen, O., Kyykkä, T., Sulkava, P., Rajasärkkä, A., Karhu, H. & Honkola, J. 2007: Inarijärven linnut. 69 s.
- No 172 Salminen, J. 2007: Paahdeympäristöjen hyönteisseuranta. 181 s. (verkkojulkaisu)
- No 173 Kunttu P. & Halme P. 2007: Keski-Suomen valtion maiden käävät. 97 s.
- No 174 Heikkilä, P., Hokkanen, M., Kotiaho, J. & Päivinen, J. 2008: Lahopuun määrän kehitys ennallistamisen jälkeen Koloveden ja Liesjärven kansallispuistoissa vuosina 2006–2015. 33 s. (verkkojulkaisu)
- No 175 Hovi, M., Kytö, H. & Rautio, S.-K. (eds) 2008: Fire and Forest – The International Forest Fire Symposium in Kajaani 13.–14.11.2007. 70 s.
- No 176 Wallenius, T. 2008: Menneet metsäpalot Kalevalan kankailla. 46 s.
- No 177 Sarvanne, H., Tanskanen, A. & Yrjölä, R. 2008: Linnansaaren kansallispuiston linnustaselvitys vuonna 2005. 47 s. (verkkojulkaisu)

Sarja B

- No 80 Tuuri, A. & Hannelius, S. 2007: Metsänomistajien näkemyksiä luonnonsuojelualueiden kaupoista. 54 s.
- No 81 Metsähallitus 2007: Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien toimintakertomus 2006. 51 s.
- No 82 Aho, R., Liukkonen, T. & Joensuu, O. 2007: Kalastuspalvelut Metsähallituksen kalastusasiakkaiden mielissä. 43 s.
- No 83 Päivinen, J. & Aapala, K. (toim.) 2007: Metsien ja soiden ennallistamisen seurantaohje. 98 s. (verkkojulkaisu)
- No 84 Liukkonen, T., Bisi, J., Hallila, H. & Joensuu, O. 2007: Mielenkiintoja metsästyksestä valtion mailla. 68 s.
- No 85 Kettunen, A. 2007: Puurijärven ja Isonsuon kansallispuiston kävijätutkimus 2005. 37 s. (verkkojulkaisu)
- No 86 Pulkkinen, S. & Valta, V. 2008: Linnansaaren kansallispuiston kävijätutkimus 2006. 56 s. (verkkojulkaisu)
- No 87 Heikkilä, A. 2008: Patvinsuon kansallispuiston kävijätutkimus 2007. 59 s. (verkkojulkaisu)
- No 88 Keskitalo, M. 2008: Ruunaan luontotalon kävijätutkimus 2006. 52 s. (verkkojulkaisu)
- No 89 Metsähallitus 2008: Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet. 78 s. (verkkojulkaisu)

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-637-0 (nidottu)
ISBN 978-952-446-638-7 (pdf)

Julkaisua voi tilata osoitteella:

Metsähallitus
Asiakaspalvelut
PL 36
99801 IVALO
natureinfo@metsa.fi
www.metsa.fi

Puhelin: 0205 64 7702